

Føroya Arbeiðsgevarafelag Ársfrágreiðing 2010

VINNUHÚSIÐ
HOUSE OF INDUSTRY

Føroya Arbeiðsgevarafelag

Vinnuhúsið
Smærugøta 9A
Postboks 1038
FO-110 Tórshavn

Frágreiðingin frá nevndini

Seinastu árin hava verið sera avbjóðandi fyri føroyska vinnu. Sum ein avleiðing av heimsufatandi figgjarkreppuni, sum elvdi til búskaparkreppu í flestu londum í heiminum, hevur føroyskt vinnulív verið fyri stórum reimingum. Vinnufyrirtekur, sum hava staðið sum varðar í føroyska búskapinum, eru ikki til meira, og í lötuni fara stórar tillagingar av vinnuni fram.

Stóru avbjóðingarnar í marknaðinum fyri fiskavørur, sum vóru eyðsýndar í 2009, hava javnað seg munandi í 2010 og higartil í 2011. Tó hava Bretland, Spania og Italia, sum eru týðningarmiklir marknaðir hjá okkum, ikki tikið seg upp aftur á støðið undan figgjarkreppuni. Prísirnir á alifiski hava tó verið óvanliga góðir seinastu tvey árin, og hevur hetta havt sera jaliga ávirkan á útflutningsvinnuna.

Í 2009 fall eftirspurningurin eftir tænaðum frá tænaðum munandi. Í 2010 og higartil í 2011 er fallið steðgað, og eftirspurningurin hevur javnað seg á einum lægri støðið. Manglandi eftirspurningur og trupulleikar við at fáa nøktandi figging til virksema hava ført til, at flestu fyrirkurnar hava verið noyddar at siga fólki úr starvi og gjørt aðrar tillagingar av virkseminum.

Fiskiskapurin eftir botnfiski við Føroyar hevur stórar trupulleikar við lønseminum. Fiskastovarnir undir Føroyum eru illa fyri, og vánaligur fiskiskapur hevur verið undir Føroyum seinastu árin.

Sum ein avleiðing av teim avbjóðingum, sum vinnan hevur havt seinastu árin, er arbeiðsloysið vaksið til umleið 7% fyrstu mánaðarnar í ár.

Vinnan og samfelagið

Ein týðningarmikil uppgáva hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag er at hava vakið eyga við tí, sum hendir á vinnupolitiska økinum og í samfelagnum annars.

Í Føroyum búgva knapt 50.000 fólk, sum vilja hava eitt livistøði, sum er kappingarført í mun til londini kring okkum. Føroya Arbeiðsgevarafelag vil eisini tað, men heldur, at viljin hjá politisku skipanini at finna loysnir er ikki til staðar. Í staðin fyri at bera so í bandi, at almenni parturin av samfelagnum verður skipaður, soleiðis at hann hóskar til støddina av okkara samfelag, verða loysnir valdar, sum stór lond brúka. Hetta er ov kostnaðarmikið og passar ikki til ta figgjarorku, vit hava.

Seinastu tvey árin eru uppskot lögð fram um líkt og ólíkt. Felags fyri flestu uppskotini er, at tey eru øll bundin niður í pakkur. Hetta eru ólavsøkupakkar, vakstrarpakkar, karmar fyri figgjarlógina osv. Eyðkennini við hesum pakkum eru, at tað eru politiskar neyðsemjur, sum avgera innihaldið og ásetingar um ítøkilig mál í pakkunum. Yvirskipaður politikkur væntar, og vinnupolitiska kósir sæst ikki.

Búskaparfrágreiðingar hava víst á, at bygnaðarligt hall er á figgjarlógini. Tey átøk, sum hava verið framd fyri at fáa minka um hallið á figgjarlógini, hava tó bert ein felagsnevna - øktur skattur á lönir og fleiri rokningar til vinnulívið.

Øktu útreiðslurnar í almenna rakstrinum hava verið umrøddar, men einki veruligt átak er gjørt fyri at rationalisera almenna sektorin. Hetta kann Føroya Arbeiðsgevarafelag als ikki taka undir við og undrast á, at vinnulívið, sum skal standa fyri einum komandi búskaparvøkstri, skal gjalda fyri ovurnýtsluna í almenna sektorinum. Sama vinnulív, sum seinastu árin hevur liðið undir svíkjandi marknaðum bæði úti og heima.

Almenni bygnaðurin tørvar nýskipan. Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur hugsanir um, á hvørjum økjum hetta er neyðugt, og mælir til, at politiski myndugleikin beinanvegin fyriheldur seg til hesi viðurskiftini. Føroyski búskapurin fellur í "ratingini" frá Moody's orsakað av atgerðarloysinum, sum valdar í føroyskum politikki.

Nýskipan er neyðug á flestu økjum. Henda nýskipan skal hava til endamáls at fáa tamarhald á útreiðslunum og at fáa inntøkurnar til samfelagið upp. Serliga er tørvurin stórir innan økini fiskivinna, ferðavinna, atgongd til arbeiðsmegi, miðvís útveiting av almennum tænaðum, skattaskipan v.m.

- Veiðan eftir botnfiski við Føroyar og fiskaframleiðslan í Føroyum eru ikki figgjarliga burðardyggar. Figgjarlig burðardygd er neyðug fyri, at hesin parturin av vinnuni skal menna seg. Hetta kann gerast við at fáa fiskiskapin burðardyggan og annars bera so í bandi, at potentialið sum er í fiskivinnuni kemur føroyska samfelagnum til góðar. Eisini kann hetta gerast, um skipað verður soleiðis fyri, at størri partur av tilfeinginum kemur uppá land í Føroyum og virðisøktur her.

- Møguleikarnir í ferðavinnuni verða ikki gagnnýttir og umráðandi er, at arbeið verður

soleiðis, at ferðavinnan kann gerast eitt enn størri íkast til búskapin.

- Kappingingarneytarnir hjá føroyskum vinnulívi hava frælsa atgongd til arbeiðsmegi. At føroyskt vinnulív ikki hevur tað merkir, at vit verða afturúrsgld. Møguleikin at vinna pening, tá eftirspurningurin eftir vørum og tænastrum er góður, verður avmarkaður av manglandi arbeiðsmegini, og tískil hevur vinnan sum heild minni at standa ímóti við, tá eftirspurningurin fellur. Hesa sannroynd hava flestu fyrítøkurnar í Føroyum merkt seinastu árin.
- Vinnuvirkir merkja, at tey eru í kapping við tað almenna um tænastrum, og tað er als ikki nøktandi. Føroya Arbeiðsgevarafelag mælir tí til, at tað almenna fremur munandi útveiting av tænastrum og lækkar útreiðslurnar yvirhøvur. Sitandi samgonga hevur gjørt eina roynd at veita okkurt lítið øki út. Hetta hevur ikki gingið væl. Leisturin, sum brúktur hevur verið higartil, er, at almennur stovnur bjóða uppgávur út, at almenni stovnurin sjálvur bjóðar uppá uppgáurnar, at almenni stovnurin sjálvur ger av, hvør skal fáa uppgáurnar at loysa, og harafturat hevur eftirlit við uppgávuunum, tá tær verða útførðar. Hetta heldur ikki, og Føroya Arbeiðsgevarafelag heitir á politisku skipanina um at steðga hesum beinanvegin.
- Føroyingar hava hægsta persónsskattatrystið í okkara parti av heiminum, og tískil er hugburðurin til at taka eyka tøk hjá lønmóttakarum í botni. Høga skattatrystið

elvir heilt vist til hægri lønartrýst, svart arbeiði o.l.

Tað er sostatt á fleiri økjum, at átøk kunnu gerast fyri at fáa meira burturúr tí tilfeingi, vit hava. Føroya Arbeiðsgevarafelag bjóðar seg fram til at viðvirka til at komið verður á mál hesum viðvíkjandi. Seinni í hesum árinum koma vinnusjónarmið felagsins, sum gjølla viðgera hesi viðurskiftini.

Sáttmálasamráðingar

Sáttmálasamráðingar er týðningarmiklasta uppgávan hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag, og henda samráðingarrundan byrjaði 1. maí 2010 við samráðingum við arbeiðarafeløgini. Semjan við arbeiðarafeløgini endaði á einum støði, sum var 3,61% yvir tvey ár. Hesar samráðingar vóru tær fyrstu í nýggju samráðingarrunduni, og hava tær lagt karmin fyri allar samráðingar í runduni.

Í hesi samráðingarrunduni eru fyra sáttmálaøki eftir at samráðast um. Hetta eru samráðingarnar millum Føroya Arbeiðsgevarafelag og Maskinmeistarafelagið um sáttmálan fyri maskinmeistarar á landi, sáttmálarnar millum Reiðarafelagið fyri Farmaskip og manningarfeløgini, millum Føroya Arbeiðsgevarafelag og felagið Føroysk Miðlafólk og millum Føroya Arbeiðsgevarafelag og Flogskiparafelag Føroya.

1. juni 2011

Nevndin í Føroya Arbeiðsgevarafelag

Jóhan Páll Joensen, formaður

INNIHALDSYVIRLIT

INNGANGUR.....	2
HVAT ER NÚ AT GERA? TILMÆLIR FRÁ FØROYA ARBEIDSGEVARAFELAG	3
FRAMTÍÐAR VINNUPOLITIKKUR.....	3
<i>Endurskoða vinnupolitikin.....</i>	3
<i>Vinnupolitisk tilmæli.....</i>	3
FISKIVINNAN Á VEGAMÓTI	3
<i>Hvat er til ráða at taka?.....</i>	4
<i>Tilfeingisgjald er loysnin ella?.....</i>	4
<i>Fiskiveiðusamráðingar</i>	4
<i>Fiskivinnupolitisk tilmæli.....</i>	5
FERÐAVINNAN	5
<i>Hvussu mennist ferðavinnan?.....</i>	6
<i>Skipað samstarv.....</i>	6
<i>Ferðavinnupolitiskt tilmæli:.....</i>	6
SKATTATRYSTIÐ Í FØROYUM ER OV HØGT	8
<i>Marginalskatturin.....</i>	8
<i>Tey fáu rinda skattin.....</i>	9
<i>Skattapolitiskt tilmæli:.....</i>	9
MÁL Í 2010 OG 2011	10
SÁTTMÁLASAMRÁÐINGAR.....	11
SÁTTMÁLASAMRÁÐINGAR 2010-2011	11
<i>Sáttmálasamráðingar síðan aðalfundin 2010.....</i>	11
<i>Komandi sáttmálasamráðingar</i>	12
TILTØK 2010-2011	13
VINNUNÁM.....	13
VINNUDAGURIN 2010	13
GONGDIN INNAN YMISKU VINNUGREINARNAR.....	15
FISKI- OG FLAKAVINNAN	15
ÁLIVINNAN.....	17
HANDVERKSVINNAN.....	18
SHIPPINGVINNAN	20
KT-VINNAN.....	21
SAMSKIFTISVINNAN.....	21
HANDILSVINNAN	21
FERÐAVINNAN.....	22
FÍGGJARVINNAN.....	23
UM FØROYA ARBEIDSGEVARAFELAG, VINNUHÚSIÐ OG FELØGINI ANNARS.....	25
HVØR HÚSAST Í VINNUHÚSINUM?	26
NEVNDIN Í FØROYA ARBEIDSGEVARAFELAG	27

Inngangur

Føroya Arbeiðsgevarafelag umboðar flestu arbeiðsgevarar í landinum, og er virksemið hjá okkara limum sum heild grundarlagið undir samfelagnum.

Sum ein týdningarmikil spælari í føroyska samfelagnum átekur Føroya Arbeiðsgevarafelag sær leiklutin sum viðmerkjari og viðspælari í mun til, hvussu samfelagið Føroyar eigur at vera skipað.

Sjónarmið Føroya Arbeiðsgevarafelags verða á hvørjum ári staðfest í ársfrágreiðing felagsins og annars leypandi á heimasíðu felagsins www.industry.fo.

Í ársfrágreiðingum, sum eru lagdar fram undanfarin ár, og í frágreiðingum frá felagnum annars eru eisini sjónarmið felagsins um allar tættir, sum Føroya Arbeiðsgevarafelag heldur hava týdning fyri føroysku vinnuna og samfelagið.

Hetta ger Føroya Arbeiðsgevarafelag ásannandi, at góðir karmar fyri vinnu og eitt burðardygt vinnulív eru nær tengd at gongdini í samfelagnum.

Ongantið er hesin leiklutur meira týdningarmikil enn í hesum døgum, tá búskapir um allan heimin, eisini tann føroyski, hava trupulleikar við at fóta sær.

Í hesi ársfrágreiðingini fyri 2010 nýtir Føroya Arbeiðsgevarafelag høvi at koma við sínum sjónarmiðum um, hvørji viðurskifti tað hevur týdning at fokusera uppá næstu tíðina. Hetta fyri at skapa loysnir fyri føroyska samfelagið, soleiðis at vit koma styrkt burtúr búskaparlíga aldudalinum, vit eru í.

Tað eru óivað onnur viðurskifti, sum høvdu verið týdningarmikil at tikið upp, men Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur valt at fokusera uppá hesi:

- Fáa vinnupolitikkin aftur á beint
- Burðardygg fiskivinnu og tilfeingisjald
- Skipan av ferðavinnuni
- Skattaskipanin má endurskoðast

Hvat er nú at gera? Tilmælir frá Føroya Arbeiðsgevarafelag

Framtíðar vinnupolitikkur

Vinnupolitiska kós in seinnu árinu hevur verið ógvuliga ógreið. Føroya Arbeiðsgevarafelag eftirlýsir tískil ein miðvísari vinnupolitik. Í sambandi við ætlanirnar um, at aðalráðini verða umskipaði, eigur ein samhangandi vinnupolitikkur at verða gjørdur fyri alla vinnugreinar.

Vinnupolitisk rit eru skrivaði í fleiri umførum síðan krepputíðina í 90'unum, men ásannandi, at politiska skipanin ikki hevur virt egnar politiskar ætlanir, heldur Føroya Arbeiðsgevarafelag, at nú er tíðin komin til, at vinnupolitikurin fæst aftur á beint. Føroya Arbeiðsgevarafelag luttekur fegið í hesum arbeiði.

Eftir fíggjar- og búskaparkreppuna, sum var í 90'unum, settu arbeiðsgevarafeløgini og fakfeløgini saman við Menningarstovnunni skjótil á arbeiðið at fáa ein greiðan vinnupolitikk. Hetta var gjørt ásannandi, at eitt sunt og burðardygt vinnulív er grundarlagið undir einum sunnum búskap. Nú er tíð uppá, at tey, sum hava áhuga í at menna føroyskt vinnulív, fáa vinnupolitikkin aftur á beint og seta út í kortið. Hetta kundi verið ein leitur fyri endurskoðan av landsins vinnupolitikki.

Endurskoða vinnupolitikin

Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur tey sjónarmið, at tað hevur alstóran týðning, at vinnulóggávan er einføld og eins fyri vinnugreinar. Hetta fyri at tryggja gjøgnumskygni og stimbra hugin hjá teim virkisfúsu. Somuleiðis fyri at tryggja, at vinnulívið hevur fokus á at fáa fyrirkomur at ganga so væl sum gjørligt, í staðin fyri at fokusera uppá lóggávu og at ganga ørindi til politisku skipanina.

Endamálið kann bert náast gjøgnum ein greiðan vinnupolitik.

Fiskivinnan á vegamóti

Fiskivinnan er hornasteinurinn í føroyska samfelagnum. Sum víst á í seinastu ársfrágreiðingini frá Føroya Arbeiðsgevarafelag er fiskivinnan við Føroyar illa fyri. Flestu skipabólkar hava torført við at fáa endarnar at røkka saman, og framleiðsluvinnan á landi hevur somuleiðis havt fleiri fíggjarliga tung ár.

Lívfrøðiliga sær ikki mætari út. Ávaringarnar frá fiskifrøðingum hava ljóðað í fleiri ár, men valt hevur verið ikki at lurta eftir teimum í nóg stóran

Hetta er tíverri langt frá vinnupolitisku støðuni, sum hevur verið seinastu árinu. Eingin yvirskipaður vinnupolitikkur verður førdur, og vinnumál sum heild hava ikki verið raðfest ella havt ta rúmd, sum neyðugt er.

At vinnumál liggja spjadd, og at lítil og eingin semja er at hóma millum politisku flokkarnar um vinnupolitik, ger, at eingin kós er á vinnupolitiska økinum.

Fíggjar- og búskaparkreppan, sum hevur rakt heiminn seinastu tvey árinu, hevur lagt trýst á búskapin í flestu londum - eisini í Føroyum. Politiska skipanin í Føroyum hevur í hesum tíðarskeiði tó ikki megnað annað enn at álagt vinnuni gjøld umframt at økt um umsitingarligu byrðarnar á vinnuna. Viljin til at innrætta føroyska samfelagið, so tað bygnarliga og fíggjarliga hóskar til eitt lítið land, hevur als ikki verið til staðar.

Føroya Arbeiðsgevarafelag eftirlýsir politiskan vilja at seta fokus á viðurskipti, sum kunnu skapa framburð og menning av vinnulívinum. Hetta kann gerast við at fáa gongd á arbeiðið um framtíðar vinnupolitikk, sum skal vera grundarlagið undir øllum teimum avgerðum, sum annars verða tiknar og ávirka vinnuna.

Vinnupolitisk tilmæli

Mælt verður til:

- at endurskoða vinnupolitikin og fáa hann aftur á beint
- at ein komandi vinnupolitikkur skal fevna um allar vinnugreinar

mun. At fiskiskapurin undir Føroyum eftir týðningarmiklum fiskasløgum nærum er farin burtur í einki, er tó ein sannroynd og ein viðvirkandi orsök til, at torført er at fáa endarnar at røkka saman í vinnuni.

Um hugt verður eftir fiskiskapinum undir Føroyum yvir longri áramál sæst, at úrtøkan sveiggjar nógv. Summi ár er fiskiskapurin heilt góður og liggur væl omanfyri tað, sum mett verður, at grunnarnir undir Føroyum kasta av sær. Onnur

tíðarskeið er fiskiskapurin væl minni, enn mett verður, at grunnarnir kunnu kasta av sær, um fiskastovnarnir verða burðardygt umsitnir.

At marknaðurin setur krøv til, hvussu lond umsita fiskatilfeingið og krevur skjálprógv fyri hesum, er ein sannroynd. Hesi skjálprógv klárar føroyska útflutningsvinnan ikki í øllum førum at bera fram, og vandi er tí fyri, at føroyskar fiskavørur ikki eru kappingarførar á best gjaldandi marknaðunum.

Hvat er til ráða at taka?

Hetta er ikki ein støða, sum føroyska fiskivinnan tolir. Føroya Arbeiðsgevarafelag mælir tí til, at vinna og myndugleikar finna saman at semjast um, hvussu fiskivinnan við Føroyar skal umsitast við tí endamálið, at tað til eina og hvørja tíð ber til at fáa sum mest burturúr tí tilfeingi, sum er.

Tað er tørvur á einum fiskivinnupolitikki, sum ikki bara er lokalpolitikur í Føroyum, men sum eisini tekur hædd fyri marknaðinum. Um vit vilja tað ella ikki, so er tað á marknaðinum, at avgerðirnar verða tiknar um, hvørt eitt fiskaslag er burðardygt umsitið. Hetta krevur av fiskavøruframleiðandi tjóðunum, at hesar í umsiting og fiskiskapi taka tey atlit, sum eru neyðug, fyri at tað hjá vinnuni skal bera til at selja vøruna til hægsta prís.

Føroya Arbeiðsgevarafelag heldur, at ein komandi fiskivinnupolitikur, sum tekur atlit til alt frá veiðu til marknað, eigur at vera partur av einum komandi vinnupolitikki fyri allar vinnugreinir.

Tilfeingisgjald er loysnin ella?

Seinastu tíðina hevur verið kjak um, at tilfeingisvinnur skulu gjalda tilfeingisgjald til landskassan. Búskaparráðið, landsbankin og onnur við hava boðað frá, at rættast er at áleggja fiskivinnuni tilfeingisgjald gjøgnum uppboðssølu av rættindum. At landskassanum væntar pening, sýnist at vera grundgevingin.

Staðfestast kann tó, at politiska skipanin tekur undir við hesum. Í 2010 var samtykt í lögtinginum, at ali- og fiskivinnan skuldi áleggjast ein tilfeingisrátt á 2,5% av ársúrslitunum omanfyri 1 mió. kr. Lógaruppskotið var tíðaravmarkað at galda fyri 2011, meðan arbeiðast skuldi við, hvussu tilfeingisgjald skuldi krevjast inn framyvir.

Fyri kortum er tað hent, at politiska samstarvsgrundarlagið er broytt, og við sokallaðu langtíðarsemjuni millum Sambandsflokkin, Javnaðarflokkin, Framsókn og Tjóðveldi, har tættir í framtíðar fiskivinnupolitikkinum eru staðfestir, síggjast aðrir leistir fyri innheiting av tilfeingisgjaldi. Bæði kilogjald og uppboð av tilfeingi verða nevnd.

Føroya Arbeiðsgevarafelag tekur undir við, at krøv verða sett teimum, sum sleppa at troyta okkara tilfeingið, soleiðis at tað føroyska samfelagið fær sum mest burturúr.

Treytir og møguligt tilfeingisgjald skulu tó innførast á ein skipaðan hátt, soleiðis at vinnan veit, hvat hon hevur at halda seg til uppá longri sikt. Somuleiðis eigur peningur frá einum møguligum tilfeingisgjaldi ikki at enda í landskassanum til vanligan rakstur av samfelagnum, men verða nýttur til at fáa størri vitan til vega, um tað tilfeingi vit hava.

Tað, fiskivinnan við Føroyar hevur tørv á, er at fáa umstøður at reka lönandi vinnu. Hetta er ikki støðan í dag orsakað av, at fiskiskapurin ikki er burðardyggur. Føroya Arbeiðsgevarafelag heldur at fremsta uppgávan hjá politisku skipanini er at skipa soleiðis fyri, at fiskiskapurin við Føroyar kann fara fram á burðardyggum grundarlagi.

Hetta kann gerast við at regulera fiskiskapin við grundarlagi í fiskifrøðiligu ráðgevingini, soleiðis at virksemið verður grundað á eina burðardyggja fiskiveiðu. Lívfrøðilig burðardygd er fyrsta stig fram ímóti fíggjarliga haldførari fiskivinnu.

Politiski myndugleikin eigur eisini at bera so í bandi, at potentið, sum er í fiskivinnuni kemur føroyska samfelagnum til góðar. Eisini skal verða skipað soleiðis fyri, at størri partur av tilfeinginum kemur uppá land í Føroyum og virðisøktur her.

Skattalættin til sjófólk eigur at verða tikin av, soleiðis at tann yvirkapasitetur, sum hendan skipanin elvur til, og tann avlaging, sum hendir millum vinnugreinar, fellur burtur. Tað gevur als onga meining at krevja tilfeingisgjald til landskassan inn við aðrari hondini, meðan studningur verður latin við hinari.

Tá fiskiskapurin er burðardyggur, og studningurin burtur, er støðan ein onnur.

Føroya Arbeiðsgevarafelag heldur eisini, at meðan grundarlagið fyri eini lönandi fiskivinnu við Føroyar verður funnið, er høvi at arbeiða við eini skipan fyri tilfeingisgjaldi, um mett verður, at tað er rætt at gera.

Týðningarmikið er eisini at finna út av, hvat endamálið er við slíkari skipan. Verður farið undir skipan við tilfeingisgjaldi, er týðningarmikið, at slík skipan er rótfest í einari breiðari politiskari semju, sum leggur tryggar og forútsigiligar karmar fyri vinnuna.

Fiskiveiðusamráðingar

Annað mál, sum hevur verið umrøtt seinastu tíðina, er málið um, hvørt føroyingar hava størri rættindi til makrel enn tað, sum Føroyar hava

fingið tillutað í fiskiveiðusamráðingunum seinastu árin.

Tað er sera týðningarmikið fyri Føroyar og føroyska búskapin, at fokus er á at tryggja tey fiskiveiðurættindir, sum eru, umframt at krevja tann rætt, Føroyar hava.

Grundarlagið undir hesum krøvum eigur at verða haldgóð prógv. Um haldgóð prógv skulu fáast til vega, er umráðandi, at umstøður verða givnar til, at okkara Havstova kann gera neyðugar kanningar.

Somuleiðis hevur tað alstóran týðning, at tá Føroyar seta fram krøv, sum í hesum førinum, so er tað ein samla vinna, sum stendur aftanfyri og bakkar upp um samráðingarnar. Skal hetta henda, so mugu fyrireikingarnar til at reisa slík krøv gerast væl og virðiliga, soleiðis at ivi hvørki úti ella heima kann reisast um, hvørt Føroyar hava rættin á sínari síðu.

Førleiki til samráðingar er altavgerandi í sambandi við fiskiveiðusamráðingarnar eins og aðrar samráðingar.

Føroya Arbeidsgevarafelag mælir tí til, at allar millumlanda samráðingar vegna Føroyar verða skipaðar í einum felags umhvørvi í einum komandi Vinumálaráði.

Um tikið verður samanum, kann sigast, at tað eru stórar avgerðir fyri framman fyri føroyska fiskivinnu. Politiskt mugu ætlanir gerast og mál setast fyri, hvussu føroyska samfelagið skal gagnnýta tilfeingið framyvir.

Ferðavinnan

Føroya Arbeidsgevarafelag metir, tað eru góðir møguleikar at vaxa um ferðavinnuna í Føroyum, soleiðis at hon gerst ein vaksandi partur av búskapinum. Tað krevur tó, at kósir á ferðavinnupolitiska økinum fæst aftur á beint.

Íkastið frá ferðavinnuni er drúgt og støðugt, og hevur harafturat nógv góð samfelagslig árin. Íkastið frá ferðavinnuni er m.a.:

- Skapar arbeiði til nógvar hendur
- Spjaðir inntøkur kring landið í ymsum vinnugreinum
- Elvir til iløgur og menning í Føroyum
- Fremur flutning bæði millum lond og innanoyggja
- Fleirtáttar um tilboðini til gisting, matstovur og upplivingar fyri øll
- Fremur hugin hjá ungum at búleikast í Føroyum

Føroya Arbeidsgevarafelag mælir tí til, at sum partur av arbeiðinum at endurskoða vinnupolitikkin, verður fiskivinnupolitikkur eisini orðaður. Fiskivinnupolitikkurin má bróta upp úr nýggjum, og endamálið má vera at fáa eina fiskivinnu, ið er lívfrøðiliga burðardygg. Verður tað gjørt, ber til at handla á teimum marknaðum, sum geva besta prís.

Er fiskivinnan lívfrøðiliga burðardygg, gerst lønsemi betri, og vegurin móti eini fíggjarliga haldførari vinnu liggur opin.

Fiskivinnupolitisk tilmæli

Mælt verður til:

- at fiskivinnupolitikkur sum partur av vinnupolitikki Føroya verður orðaður
- at fiskivinnupolitikkurin tryggjar eina fíggjarliga og lívfrøðiliga burðardyggja fiskivinnu
- at breið politisk semja fæst um tilfeingisgjald. Henda skal setast í verk, tá fiskivinnan er lívfrøðiliga og fíggjarliga burðardygg
- at dentur verður lagdur á at gera vísindaligar kanningar, sum kunnu stuðla undir krøv Føroya í fiskiveiðurættinda høpi
- at savna fiskivinnusamráðingar í einum komandi Vinumálaráði.

Føroyar sum ferðamannaland, og tað vit hava at bjóða, hóskar væl til altjóða rákið, sum gongur ímóti burðardyggum, upprunakendum og óspiltum ferðamálum. Yvirhøvur er áhugin vaksandi fyri Føroyum, og vit hava ein møguleika at fremja vøxtur í ferðavinnu nú. Men vøxturin kemur ikki bara av sær sjálvum. Tað krevur góðar karmar og framfýsni, og at ferðavinnupolitiska kósir fæst aftur á beint. Ógreiða kósir á hesum økinum seinastu árin virkar beint øvugt - hon køvir heldur enn eggjar til framburð.

Tí er tørvur á breiðari semju í lögtinginum um karmar og mál fyri einari vaksandi og burðardyggari ferðavinnu, sum kann tryggja eina haldgóða menning av ferðavinnuni og búskaparlaga íkastinum frá vinnugreinini til føroyska samfelagið.

Í eini kanning, sum Ferðavinnufelagið lat gera herfyri, varð staðfest, at ferðavinnan gevur gott íkast til føroyska búskapin. Útflutningsvirðið frá flutnings- og ferðavinnuni táttar í eina hálva

milliard krónur. Eitt hóskandi mál kundi sostatt verið at tvífalda útflutningsvirðið frá ferðavinnu komandi 10 árin.

Hvussu mennist ferðavinnan?

Vinnugreinafelagið hjá ferðavinnuni, Ferðavinnufelagið, stóð fyrri kanningin av, í hvønn mun ferðavinnan gevur íkast til føroyska búskapin. Kanningin staðfestur at týdningurin av ferðavinnuni í Føroyum ikki er so lítil. Føroya Arbeids-gevarafelag metir tað týdningarmikið, at seta tiltøk í verk til tess at tryggja eitt haldgott hagtalsligt grundarlag fyrri avgerðartilgongdir og framtíðar menning av ferðavinnuni.

Karmarnir fyrri ferðavinnuna mugu skipast so, at almenn gjøld og skipanir annars, sum kunnu virka køvandi á menningina av ferðavinnuni, verða avtikin, og aðrar skipanir settar í verk, sum eru smidligari og eggja til menning í ferðavinnuni. Í hesum sambandi skal nevast, at tað er mótsigandi, at vit í Føroyum krevja ferðaavgjald frá fólki, sum ferðast millum lond, samstundis sum flest øll eru greið yvir, hvussu neyðugt tað er at fremja biligari flutning millum lond. Hetta er eisini í tráð við vinnupolitikkin hjá landinum.

Havast skal í huga at tað er langt frá meginlandinum til Føroyar, bæði loftvegis og sjóvegis og fólkagrundarlagið, ið skal bera hendan kostnað er lítið. Fyri at minka um kostnað og prís á ferðingini ræður tað um at eggja til meiri ferðslu heldur enn at køva ferðahugin.

Áðrenn flogvøllurin varð yvirtikin, varð raksturinn partvíst fíggaður við stuðli úr danska landskassanum. Eftir yvirtøkuna valdi landið ikki at veita sama rakstrarstuðul, og at leggja raksturinn av Vága Floghavn í eitt partafelag. Tað er neyðugt at hava eitt vakið eygað við, at hóast landið hevur fíggað tær útbyggingar av flogvøllinum, sum nú verða framdar, avskrivar P/F Vága Floghavn hesar íløgur eftir ársroknskaparlógini. Tað merkir, at tað er misvísandi, um úrlitið í ársroknskapinum verður nýtt sum grundarlag, tá nýtslugjaldini verða ásett. Hóast landið hevur valt ikki at fígga raksturinn av Vága Floghavn, eiga nýtslugjaldini ikki at vera hægri enn neyðugt fyrri at tryggja ein støðugan rakstur av flogvøllinum.

Tá nýtslugjaldini skulu ásetast, hevur Føroya Arbeidsgevarafelag tað sjónarmið, at mannagongdirnar fyrri ásetingar av nýtslugjaldum á flogvøllinum fylgja altjóða viðurkendum tilmælum frá ICAO, um hvussu slík gjøld verða ásett. Herundir at broytingaruppskot verða send til hoyringar hjá brúkarunum, og at grundarlagið fyrri gjøldunum eru gjøgnumskygd.

Vága Floghavn er ein monopolfyrirætka, og hevur tí ongar kappingarneytar. Vandir kann altíð vera fyrri,

at ein fyrirætka á einum slíkum monopolmarknaði missir kundafokus og byrjar at fokusera uppá at vaksa og fáa spennandi uppgávur, heldur enn at veita eina góða og bíliga tænastru til brúkararnar. At roknskapir, nýtslugjald, íløgætlanir v.m. eru gjøgnumskygd og verða send brúkarunum til ummælis, so hesir yvirfyri fyrirætka, eiganum og myndugleikunum kunnu geva síni sjónarmið til kennar, kann verða viðvirkandi til at fáa fyrirætka at varðveita kundafokus.

Skipað samstarv

Á ferðavinnuøkinum eru nógvar smáar fyrirætka, sum eru spjaddar um landið, og flestu av teimum hava avmarkaða orku. Tað er tí neyðugt, at tað almenna er við til at skipa karmar og tekur tøk til tess at fremja marknaðarføringina av Føroyum sum ferðamannaland. Hetta er samstundis fremsta altjóða “brandingin“ av Føroyum, sum eisini stuðlar uppundir onnur føroysk áhugamál.

Yvirskipaða politiska ábyrgdin fyrri ferðavinnuøkinum í Føroyum eigur at liggja í einum komandi Vinumálaráði, sum umsitur øll vinnumál. Vinnumálaráðið hevur uppgávuna at fyrisita soleiðis, at ferðavinnuøkið hevur hóskandi og mennandi karmar og at hava eftirlit við, at ferðavinnupolitikkin verður hildin.

Ferðavinnupolitikkin skal áseta, at í sambandi við lóggávuarbeidi yvirhøvdur skal verða gjørd ein meting av, hvussu lóggávan ávirkar ferðavinnumenningina í Føroyum. Hetta skal gerast fyrri at tryggja, at lóggáva ikki hevur køvandi ávirkan á ferðavinnuna.

Føroya Arbeidsgevarafelag tekur undir við, at marknaðarføring og menning av ferðavinnutænastru verður skipað í einari sjálvstøðugari dynamiskari eind. Hugmyndin er at skapa ein virknan pall til eina málrættaða og samlandi marknaðarføring av Føroyum, sum virkar tætt saman við vinnuni, ið eisini tekur sín lut í at fígga marknaðarføringsátøk. Tað er alneyðugt, at henda komandi eind hevur neyðuga frælsi at gera langtíðarætlanir og avtalur. Hetta merkir, at eindin má leggjast út frá miðfyrisingini, og at neyðugir lógarkarmar verða gjørdir. Dømir um hetta eru í bæði Danmark og Íslandi, eins og Grønland hevur eina skipan har Greenland Tourism arbeidir við einari kendari fíggarætlan yvir trý ár.

Vinnuhúsið er sinnað at taka lut í arbeiðinum at fyrireika slíka skipan.

Ferðavinnupolitiskt tilmæli:

Mælt verður til:

- At fáa í lag eina breiða politiska semju um ferðavinnupolitikk, sum ásetir eggjandi

karmar fyri menning av føroyskari ferðavinnu

- At skipa eitt gott og dynamiskt samstarv millum vinnu og myndugleika
- At ferðavinnupolitikkur verður tengdur at vinnupolitikkinum og umsitin saman við vinnumálum í Vinnumálaráðnum
- At skipa eina dynamiska eind leysa av miðfyrisingini, sum stendur fyri marknaðarføring av Føroyum og menning av ferðavinnutænastum - í tøttum samstarvi millum tað almenna og tað vinnuna
- At fáa í lag sáttmála yvir trý ár um uppgávur og fígging til hesa eind
- At eyðmerkja køvandi avgjöld og leggja hesi um, so eggjað verður til menning og vøkstur
- At avtaka ella í hvussu er, minka um avgjöld á millumlanda ferðing
- At innføra mannagongdir fyri áseting av gjøldum fyri nýtslu av flogvøllinum (ICAO recommendation 9082-6.

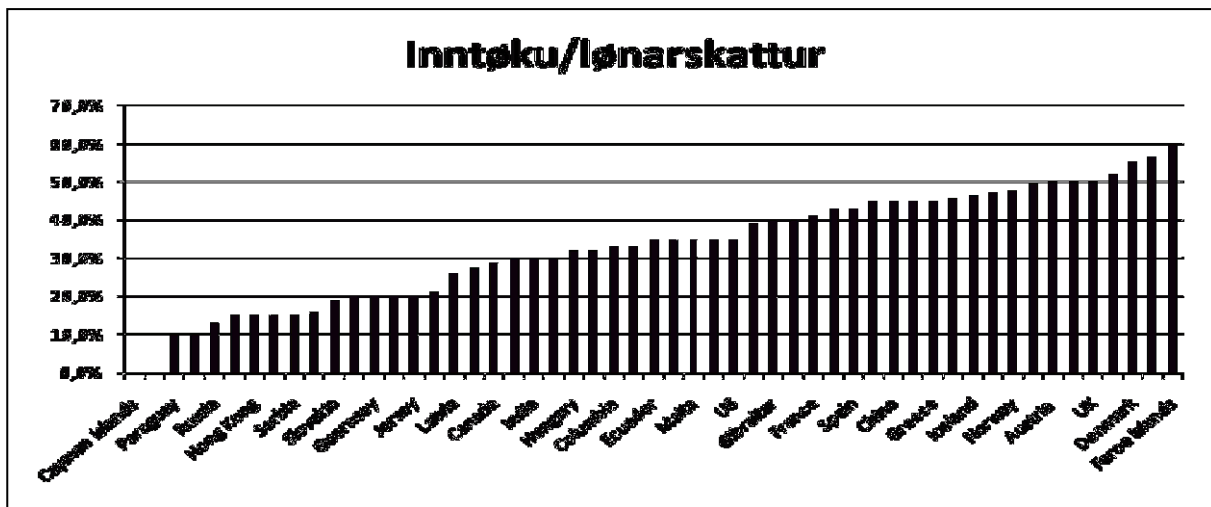
Skattatrýstið í Føroyum er ov høgt

Marginalskatturin í Føroyum er ov høgur. Hann er so mikið høgur, at arbeiðsgevarar hava trupulleikar við at fáa fólk til arbeiðis.

Arbeiðstakarar vilja ikki arbeiða meira enn hægst neyðugt, tí skatturin fer avstað við meginpartinum av inntøkuni. Hetta er ein

álvarslig avbjóðing fyri føroyska vinnulívið, sum líðir undir hesum.

Um hugt verður eftir talvuni niðanfyri, vísir hon, hvussu skatturin á inntøkuna er í Føroyum í mun til aðrastaðni. Her sæst, at føroyingar hava hægsta skattin á lønarinntøku samanborið við onnur lond.

Kelda: www.kpmg.com

Marginalskatturin

Tað er munur á, hvussu skattgjaldarar í Føroyum verða raktir av høga marginalskattinum. Fyri teir borgarar, sum búgva í teimum kommunum har kommunuskatturin er hægstur, loysir tað seg minst at átaka sær eyka arbeiði. Tey, sum forvinna millum 250.000 og 400.000 kr. um árið, rinda 60,5 % í skatti av seinast forvunnu kr. Í einstakari kommunu gjalda tey, sum forvinna meira enn 400.000 kr. um árið 62,5 % í skatti. Hetta merkir, at tey bert hava 37,5 kr. eftir av hvørjum 100 kr. seðli tey forvinna.

Í tí kommununi har skatturin er lægstur er marginalskatturin fyri hendan inntøkubólkin 53%.

Um vit ganga út frá, at viðkomandi brúkar henda peningin til keyp av vørum og tænastrum, so verða 25% afturat av tøka peninginum goldin í MVG.

Ein full arbeiðaraárløn er umleið 240.000 kr um árið. Um arbeiðari arbeiðir eitt lítið sindur meira enn hetta og kemur viðkomandi upp um 250.000 kr um árið, fellur høggi skatturin. Tað vil við

øðrum orðum siga, at skattaskipanin er soleiðis háttá, at tey lægstlöntu í samfelagnum gjalda toppskatt.

Tað er staðfest í fleiri kanningum, at viljin hjá arbeiðstakara at átaka sær arbeiði er tengdur at marginalskattinum, tvs. at, hvussu nógvar vørum og tænastruveitingar ein kann keypa fyri ein eyka tíma til arbeiðis. Lønarskatturin minkar um tann tøka peningin. Av tí at skattgjaldarin eisini skal gjalda MVG av vørum, verður enn minni eftir til annað, og tað verður sostatt minni áhugavert at arbeiða tann eyka tíman. Tað merkir við øðrum orðum, at tað verður meira attraktivt fyri arbeiðstakaran at halda frí.

Tann høggi marginalskatturin á lønarinntøkum ger tað eisini minni áhugavert hjá teim dugnaligastu fólki at koma til Føroyar at arbeiða, tað veri seg føroyingar ella útlendingar. Motivið hjá dugnaligum starvsfólki er at vinna pening - ikki at rinda skatt. Eingin ivi er um, at Føroyar hava tørv á fólki, sum hava góð hugskot og vitan, tí hetta hevði økt um framleidni í føroyska

búskapinum. Føroya Arbeiðsgevarafelag heldur at høgi marginals-katturin er við til at halda dugnaligari arbeiðsmegi, íverksetarum og øðrum frá at búseta seg í landinum.

OECD hevur somuleiðis staðfest, at høgur marginals-kattur á inntøkuskatt er ein forðan fyri búskaparvøksstri. Hetta undirbyggir niður-støðurnar frá kanningunum nevndar omanfyri.

Tey fáu rinda skattin

Um hugt verður í talvuna niðanfyri (Dimmalætting 10. mars 2011), sæst hvør tað er, sum stendur fyri meginpartinum av skattgjalddingini í Føroyum. Hetta eru tey, sum forvinna meira enn 250.000 kr. um árið. Hesir skattgjaldarar gjalda samanlagt meira enn 73% av skattinum, men eru bara 32% av skattgjaldarunum í tali.

Inntøka millum: 1.000 kr	Tal av skattgjaldarum	Prosent skattgjaldarar	Skattur í 1.000 kr	Prosent av samlaðum skatti	
0	0	85	0,2%	-282	0,0%
0	0	1.872	4,3%	-2.424	-0,1%
0	30	5.065	11,7%	-1.880	-0,1%
30	70	6.395	14,8%	44.898	1,6%
70	140	6.251	14,4%	132.851	4,8%
140	250	9.820	22,7%	560.562	20,4%
250	400	9.213	21,3%	1.011.172	36,8%
400		4.636	10,7%	999.683	36,4%

Kelda: Dimmalætting 10. mars 2011.

Hetta merkir, at tað eru tey fáu, sum gjalda meginpartin av inntøkuskattinum.

Føroya Arbeiðsgevarafelag heldur, at neyðugt er, at hugt verður eftir føroysku skattaskipanini sum heild. Høgi marginals-katturin, sum føroyingar líða undir, hevur avleiðingar fyri búskaparvøksstur, og tað eru vit ikki tænt við. Harafturat førir høgá skattatrysti til økt svart arbeiðið og økt lønartrýst. Í hvønn mun svart arbeiðið er ein útbreiddur trupulleiki, kann vera torført at útgreina, tí ongar metingar eru gjørdar av hesum. Tað er tó greitt, at høgi marginals-katturin viðførir økt lønartrýst og sostatt er viðvirkandi til, at kappingarføri hjá føroyskum fyrirkum er í vanda.

Føroya Arbeiðsgevarafelag mælir sostatt til, at øll skattaskipanin verður tikin til endurskoðan.

Skattapolitiskt tilmæli:

Mælt verður til:

- At skattaskipanin verður endurskoðað í síni heild
- At tað skal loysa seg at arbeiða í Føroyum
- At skattaskipanin tilskundar fólki at arbeiða meira og ikki sum nú minni

Mál í 2010 og 2011

- Í hesum partinum av ársfrágreiðingini verða nevnd yvirskipaði mál frá farna árið, sum Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur verið partur av, og sum eru umráðandi fyri vinnuna.
- Vinnufelagslógirnar vórðu dagfórdar í 2008, og munandi dagfóringar vórðu gjórdar bæði í 2009 og 2010. Føroyska vinnulóggávan er nú í tráð við altjóða reglur. Føroya Arbeiðsgevarafelag tekur undir við hesum dagfóringum, tí tað hevur týðning at samsvar framhaldandi verður millum føroyska lóggávu og lóggávu í londunum kring okkum.
- Í fleiri ár hevur verið arbeitt við eini eftirlønarnýskipan, sum skal føra við sær, at tvungin eftirlønarpúppsporing verður sett í verk fyri allar føroyingar. Í ársfrágreiðingum hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag 2007, 2008, og 2009 varð sagt, at tað sá út til, at uppskot um hetta fór at verða lagt fyri tingið í næstum. Uppskotið um eftirlønarnýskipan varð loksins lagt fyri lógtingið í vár, og roknað verður við, at uppskotið verður samtykt av lógtinginum innan nakrar vikur.
- Seinastu árinu eru fleiri lógir og kunngerðir, sum áleggja vinnuni at gjalda gjöld, lagdar fyri lógtingið. Somuleiðis er onnur lóggáva dagfórd soleiðis, at gjöld eru hækkaði. Hetta hevur serliga rakt alivinnuna og fíggarjargeiran. Í 2010 varð álagt fiski- og alivinnuni at gjalda ein sokallaðan tilfeingisskatt, sum verður roknaður av ársúrslitinum av meira enn einari mió. kr. í 2011. Av hesum úrslitið verða 2,5% kravd í skatti, sum fellur til gjaldingar trýggjar ferðir í 2011. Seinasta uppskot um at áleggja vinnuni gjöld er uppskotið frá samgonguni at áleggja tilfeingisgjald á makrelin.
- Í maj 2011 samtykti lógtingið, at tey, sum eru fevnd av dagpeningaskipanini, skulu hava rætt til at vera heima hjá sjúkum børnum við løn tveir teir fyrstu sjúkradagarnar. At hetta uppskot er samtykt er eitt brot á ta siðvenju, at tað almenna ikki blandar seg í beinleiðis sáttmálaviðurskifti. Harafturat merkir hetta enn ein eykað útreiðsla til arbeiðsgevarar, av tí at Almanastovan sendir rokning til arbeiðsgevarar fyri hesar báðar fyrstu dagarnar.
- Umfatandi lóggáva er sett í gildið innan fíggarøkið seinastu árinu. Hetta er gjørt sum ein dagfóring av føroysku lóggávu og fyri at fáa føroyska lóggávu á økinum at líkjast meira ES-lóggávu. Harafturat eru settir í verk tveir sokallaðir bankapakkar, sum hava spent eitt trygdarnet undir peningastovnarnar í danska ríkinum. Somuleiðis er innskjótaratrygdin økt frá 300.000 kr til umleið 750.000 kr., og í hesum døgum er tann sokallaði bankapakki trý á veg.
- Vinnuáráðið hevur arbeitt við at orða ein innkeyps- og útboðspolitikk. Endamálið við hesum er at fáa skipað almenna innkeypið og almenn útboð eftir einum leisti, sum er til fyrimuns fyri vinnu og land. Politikkurin hevur verið til hoyringar, og Vinnuáráðið arbeiðir nú við uppskotið um útboðslóggávu.
- Uppskot um sokallaðu byggilógina og uppskot um tilbúgvingslóg liggja í lógtinginum í lóttuni. Byggivinnan hevur havt drúgvur viðmerkingar til uppskotini, men tekur undir við, at økini verða skipað betri.

Sáttmálasamráðingar

Sáttmálasamráðingar 2010-2011

Føroya Arbeiðsgevarafelag við undirfeløgum tess varðar nú av øllum sáttmálum á privata arbeiðsmarknaðinum á landi.

Hesi seinnu árinu eru fleiri og fleiri sáttmálar komnir undir ábyrgd Føroya Arbeiðsgevarafelags, antin beinleiðis ella við at onnur arbeiðsgevarafeløg eru vorðin limir í Føroya Arbeiðsgevarafelag. Sáttmálin millum Føroya Blaðútgevarafelag og Føroysk Miðlafólk var hin síðsti, sum lá uttanfyri felagið. Hann varð yvirtikin 1. apríl 2011 eftir áheitan frá Føroya Blaðútgevarafelag.

Føroya Arbeiðsgevarafelag fegnast um, at við hesum eru allir sáttmálarnir á privata arbeiðsmarknaðinum á landi undir Føroya Arbeiðsgevarafelag.

Sáttmálasamráðingar síðan aðalfundin 2010

Samráðingarrundan, sum byrjaði við sáttmálasamráðingunum við arbeiðarafelagið í mai 2010, er nú um at vera av. Flestu samráðingar eru loknar, og eydnast hefur Føroya Arbeiðsgevarafelag at halda fast við karmin, sum varð lagdur við semjuni við arbeiðarafeløgini, sum varð undirskrivað 10. mai 2010. Hesin karmur er ein hækking á 1,25 % fyrsta árið og 2,37 % annað árið, samlað ein hækking á 3, 62 %.

Samráðingar við handverkarafeløgini

Sáttmálin millum Føroya Arbeiðsgevarafelag og Føroya Handverksmeistarafelag øðrumegin og Føroya Handverkarafelag og Landsfelag Handverkaranna hinumegin gekk út 1. oktober 2010.

Nýggjur 2-ára sáttmáli varð undirskrivaður 6. oktober 2010, og hevði henda semja við sær eina lønarhækking á 1,8 % 1. oktober 2010 og 1,81 % 1. oktober 2011.

Afturat semjuni um sjálvan handverkarasáttmálan varð eisini semja undirskrivað við Føroya Handverkarafelag um flogmekanikarasáttmálan.

Samráðingar við feløgini innan figgjargeiran

Føroya Arbeiðsgevarafelag yvirtók sáttmálarnar innan figgjargeiran frá Arbeiðsgevarafelagnum hjá Fíggjarstovnum í Føroyum, tá hetta felag gjørdist limur í FAG í 2008. Tí vórðu høvuðsavtálurnar við tey trý fakfeløgini, Starvsfólkafelag Sparikassanna

í Føroyum (SFS), Yrkisfelagið Trygdina (YT) og Finansforbundet, uppsagdar.

Hin 7. oktober vórðu nýggjar og dagfórdar høvuðsavtalar undirskrivaðar.

At Arbeiðsgevarafelagið hjá Fíggjarstovnum í Føroyum er vorðið limur í Føroya Arbeiðsgevarafelag merkir eisini, at tað er Føroya Arbeiðsgevarafelag, sum varðar av sáttmálunum og samráðingunum um hesar.

Verandi sáttmálar gingu út hin 1. mai 2011, og fríggjadagin 15. apríl vórðu Føroya Arbeiðsgevarafelag og ávikavist SFS og YT, sum eru fakfeløgini hjá starvsfólkum í Eik Banka, sparikassunum, Elektron, Tryggingarfelagnum Føroyar og Føroya Lívstrygging, og Finansforbundet, sum er fakfelagið hjá starvsfólkum í BankNordik, Trygd og Skyn, samd um nýggjan sáttmála.

Mest grundleggjandi broytingin av sáttmálunum var hon, at partarnir eru samdir um, at egingjaldið til eftirløn verður flutt til arbeiðsgevarin at gjalda. Hetta hevði við sær broytingar í mun til løn og eftirløn, sum afturat einum yvirflytingarfaktori, sum stendst av, at eftirløngjaldið verður flutt til arbeiðsgevarin at gjalda, gevur ein samlaðan karm á 1,25 % í 2011 og 2,37 % í 2012.

Samráðingar við Súluna

Fríggjadagin 12. november undirskrivaðu Føroya Arbeiðsgevarafelag og Súluna, felagið hjá flogternum, undir nýggjan 2-ára sáttmála.

Umframt dagfóringar og broytingar í sáttmálanum var lønarhækkingin í tráð við lagda karmin, tað vil siga ein lønarhækking á 1,25 % í 2010 og 2,37 % í 2011.

Samráðingar við Starvsmannafelagið

Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur tveir sáttmálar við Starvsmannafelagið. Hesir eru sáttmálin fyri Føroya Tele og sáttmálin fyri Posta. Sáttmálarnir eru í stóran mun eins og millum somu partar, og tí vórðu samráðingarnar um hesar sáttmálar samstundis.

Sáttmálarnir gingu út 1. januar 2011, og 21. december 2010 var semja um nýggjar 2-ára sáttmálar fyri Posta og Føroya Tele.

Semjan hevur við sær eina lønarhækking á 1,25 % hin 1. januar 2011 og 2,37 % hin 1. januar 2012. Hækkingarnar eru sostatt á sama støði, sum hinar semjurnar, sum gjørdar eru í samráðingarrunduni.

Samráðingar við Flogskiparafelag Føroya

Føroya Arbeiðsgevarafelag og Flogskiparafelag Føroya undirskrivaðu fríggjadagin 1. apríl undir semju um leingjan av verandi sáttmála. Sáttmálin var longdur til 1. november 2011, tó at lønarhækkingin er galdandi til 1. apríl 2012.

Umframt eina lønarhækking á 1,25 %, hevði semjan annars við sær ávísar tillagingar av sáttmálanum.

Samráðingar við S & K

Mikudagin 12. apríl undirskrivaðu Føroya Arbeiðsgevarafelag og S & K undir nýggjan tvey-ára sáttmála.

Umframt tillagingar og broytingar í sjálvum sáttmálanum hevur semjan við sær eina lønarhækking á 1,23 % 1. mai í ár og 2,0 % 1. mai

2012. Eisini hækkar eftirlønin við 0,46 % 1. mai 2012, og er hon tá komin upp á 13,11 %. Saman við broytingunum í sáttmálanum gevur hetta ein samlaðan karm á 1,25 % 1. mai 2011 og 2,37 % 1. mai 2012.

Samráðingar um prentarasáttmálan

Føroya Prentsmiðjufelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag skrivaðu fríggjadagin 6. mai undir nýggjan 2-ára sáttmála við Føroya Prentarafelag og Landsfelag Handverkaranna.

Umframt nakrar tillagingar í sáttmálanum hevur semjan við sær eina lønarhækking á 1,25 % hin 1. mai 2011 og 2,37 % hin 1. mai 2012.

Komandi sáttmálasamráðingar

Í samráðingarrunduni 2010 - 2011 eru enn nakrir sáttmálar, sum Føroya Arbeiðsgevarafelag (saman við undirfeløgum tess) varðar av, eftir at endurnýggja. Hesir eru:

1. mars 2011	Sáttmálarnir við Føroya Skipara- og Navigatørfelag, Maskinmeistarafelagið og Føroya Fiskimannafelag fyri manningar við handilsskipum. Hesar samráðingar eru í gongd.
1. juni 2011	Sáttmáli við Maskinmeistarafelagið fyri maskinmeistarar á landi.
1. november 2011	Sáttmálin við Føroysk Miðlafólk
1. november 2011	Sáttmálin við Flogskiparafelag Føroya

Tiltøk 2010-2011

Vinnunám

Vinnunám er skeiðstænastan hjá Vinnuhúsinum. Her verður skipað fyri skeiðum og kunningardøgum til limir í Føroya Arbeiðsgevarafelag og arbeiðsgevarafeløgum undir hesum.

Upprunaliga endamálið við Vinnunám var at vera við til at økja um fakliga førleikan hjá fyrítøkum - bæði á leiðslustøði, og eisini innan ítøkiligar partar av gerandisdegnum í eini fyrítøku.

Tað hevur tó víst seg, at tá skipað verður fyri yvirskipaðum skeiðum, sum ofta taka 2-3 dagar, er undirtøkan ikki stór. Hinvegin er áhugin stórur, tá skipað verður fyri kunningardøgum um meiri ítøkilig mál.

Vinnunám hevur sostatt lagt seg eftir at bjóða limunum skeið og kunningardagar, sum er beinrakin og viðkomandi fyri vinnuna á einum ítøkiligum støði.

Hetta seinasta árið hevur verið skipað fyri kunningartiltaki um “Marknaðarføringsrætt og peningastovnar”. Vinnunám, saman við Dansk Industri, Vinnuáráðnum, Føroya Kommunufelag, Kommunusamskipan Føroya og Gribskov Kommune skipaði eisini fyri kunningardegum um alment og kommunalt innkeyp, herundir útveiting. Eisini hevur verið skipað fyri skeiði í avtalum og útboði, saman við Ráðgevarafelagnum, FRI (Foreningen af Rådgivende Ingeniører) og Danske Ark.

Vinnudagurin 2010

Hóast tað kundi verið væntandi, var Vinnudagurin 2010 ikki so nógv merktur av tí støðu, sum føroyskt vinnulív var í um hetta mundi. Luttøkan var góð, og dagurin væleydnaður. Hetta var 11. ferð, at skipað varð fyri Vinnudegnum. Tað er týðningarmikið at halda fast við henda eina dagin um árið, har føroysk vinna kann vera saman um hetta, sum onkur hevur kallað hátíðardagur vinnunar.

Á Vinnudegnum vóru sum vanligt Ársins Átak og Ársins Virki kosin.

Ársins Átak 2010 var sp/f Vilt við Finn Johannesen og Dan Djurhuus. Vilt hevur heimstað í Vági.

Dómsnevndin valdi fyrítøkuna Vilt í Vági til Ársins Átak 2010. Í grundgeving síni segði dómsnevndin m.a.:

“Átakið, sum var skipað sum smápartafelag, varð trý ára gamalt, við heimstaði í Vági. Endamálið við átakinginum var at skapa trivnað og at menna Suðuroynna - og fyri tann skuld landið alt - í ferðavinnu og upplivingarhøpi. Optimisman og hugurin til samstarv hevur verið smittandi, og týðningurin av átakinginum ikki minst fyri Suðuroynna sæst fyri hvønn dag, eisini vinnuliga. Her verður skipað fyri útferðum, gongutúrum, vatnitrótti, skeiðvirksemi, eitt nú í teambuilding, linedance, rapelling, fiskitúrum og mongum øðrum, og alt bendir á, at tiltøkini, sum fleiri og fleiri einstøk og fyrítøkur í Suðuroynni eru við í, gerast fleiri. Átakið hevur gjørt Suðuroynna kenda í Føroyum og uttanlands, og virki og fyrítøkur um alt landið og útlendskir bólkur koma til Suðuroyar at royndu tiltøkini, og fara væl nøgd av oynni aftur.”

Dómsnevndin valdi fyrítøkuna Tavuna í Leirvík til Ársins Virki 2010. Í grundgeving síni segði dómsnevndin m.a.:

“Kreppurnar hava givið føroyska samfelagnum fleiri sterkar og góðar fyrítøkur, kanska serliga stóra kreppan í fyrru helvt av níti-árunum. Áráðið og felags viljin hjá leiðslu og starvsfólki hava hvest fyrítøkurnar at fáa sum mest burtur úr og rækka so víða og langt, sum til ber. Góðsku-hugburður er ikki ein býur í Ruslandi, men er vorðin ein íborin dygd, sum dag um dag verður styrkt í hesum fyrítøkum. Umframt at keypari verður tryggari við keypi frá fyrítøku við málvisari góðskustevnu, gerst rakstururin í fyrítøkuni effektivari við betri stýr á kostnaði.

Sjálvt um fleiri fyrítøkur mugu brúka truplu tíðirnar júst nú at finna nýggjar leiðir, kunnu vit samstundis fegnast um, at vit hava fyrítøkur, sum sjálvt í størri høpi enn tí føroyska kunnu sigast at vera stórar og klára seg heilt væl.

Men eisini aðrar fyrítøkur, sum av marknaðarstødd og rávørumøguleikum ikki hava somu vakstrarumstøður, eru við stak góðum úrsliti sprotnar úr kreppuni.

Ein av hesum hevur víst, at við miðvísium góðskuarbeiði hevur borið til at tryggja sær eina næstan at kalla monopolstøðu á altjóða

marknaðinum, tá ræður um góðsku og orðhaldni. Fyrirøkan og samstarvsfelagar hennara hava lagt seg eftir at fáa rávøru virkaða, ið fyrr ikki varð brúkt, og sum er avmarkað í nøgd. Fyrirøkan hevur dugað at hildið upp á ein dugnaligan og arbeiðssaman medarbeiðaraskara, ið hevur givið ein effektivitet í virkinum, sum talað verður um. Fyrirøkan hevur eisini gingið undan at fáa semju millum tey skip, ið útvega rávøruna, um at halda árligu veiðuna innan fyri tær metingar, ið Havstovan hevur um, hvat stovnurin tolir.

Fyrirøkan, talan er um, er Sp/f Tavan í Lørvík. Stovnað í 1994 at framleiða gullaksafars í leigaðum virkisbygningum (keyptir longu í 1997) hevur henda fyrirøka støðugt ment seg og vaksið og víðkað um sína framleiðslu, so hon í fjør hevði

sítt besta ár higartil við einum bruttovinningi upp á 34,7 mió. kr. og einum ársúrsliti upp á 10,8 mió. kr. Umframt gullaksafars virkar fyrirøkan í dag uppsafløk og roynir støðugt at ganga nýggjar leiðir at finna virðisøking av framleiðsluni og menna nýggj virkingarøki.

Fyrirøkan hevur seinastu fimm árinum havt eitt ársúrslit millum 2,6 og 10,8 mió. kr. og hevði við árslok 2009 eina eginogn upp á knappar 20 mió. kr. Trygdarevnið lá í 2009 upp á 45,3 %. Fyrirøkan lýkur sostatt allar kappingartreytir, og metingarnevndin himprast onga løtu í at velja Sp/f Tavan til ársins virki 2010.”

Gongdin innan ymisku vinnugreinarnar

Fiski- og flakavinnan

Útflutningurin

Samlaða útflutningsvirðið á øllum fiskavørurum var í 2010 góðar 4,2 mia. kr., í mun til knappar 3,7 mia. kr. í 2009. Um sæð verður burtur frá útflutninginum av laks og sílum (alivinnan), var útflutningsvirðið á øðrum fiskasløgum góðar 2,8 mia. í mun til 2,3 mia. kr. Vøksturur var 530 mió. kr. ella 23 % frá 2009 til 2010. Orsøkin til hækkaða útflutningsvirðið er bæði ein vøkstur í tonsatalinum og í miðalprísinum.

Eftir at samlaða útflutta nøgdin minkaði frá 2007-2009, øktist útflutta tonsatalið eisini aftur í 2010. Størsti vøksturur í tonsum var í útflutninginum av makreli og svartkjafti.

Útflutningsvirðið av toski øktist við tilsamans 120 mió. kr., úr 402 mió. kr. upp í 525 mió. kr., og var størsta økingin í útflutningsvirðinum av frystum toskaflokum.

Tað hevur seinastu árin verið trupult at selt føroyska hýsu uttanlands, tí hon ikki verður veitt burðardygt, og hetta sæst aftur í hagtlunum. Sostatt øktist útflutningurur av óvirkaðari hýsu í 2010, meðan útflutningurur av virkaðari hýsu helt

fram at minka, og var í 2010 bert ein viðfánurur av tí, hann var nøkur fá ár frammanundan.

Rávørutilgongdin

Talvan niðanfyrir vísir, at hóast eina øking í útflutta tonsatalinum sum heild, minkaði nøgdin í føroysku feskfiskaveiðuni. Feskfiskaveiðan var í 2010 knapt 106.000 tons, sum er uml. 5.000 tons minni enn í 2009. Nøgdin av vanligu botnfiskasløgum minkaði fyrir fimta ár á rað, og var tann lægsta síðani aldarskiptið. Nevnst kann, at hóast nøgdin av toski var 3.000 tons størri, var nøgdin av upsa 13.000 tons minni í 2010 í mun til 2009. Nøgdin av hýsu er minkað javnt og samt seinastu árin, og var í 2010 knapt 5.000 tons.

Samlaða avreiðingarvirðið av feskfiskaveiðuni var uml. 900 mió. kr. í mun til uml. 770 mió. í 2009. Miðal avreiðingarprísurur var fyrir allar bólkar hægri í 2010 í mun til 2009, og avreiðingarvirðið var tí hægri, hóast nøgdin var minni.

Fiskaslag	Nøgd í tonsum		Virði í 1.000 kr.		Miðalprísur pr. Kg	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Toskur	10.824	13.807	138.553	193.088	12,80	13,98
Hýsa	5.216	4.907	47.868	55.490	9,18	11,31
Upsi	53.175	40.205	295.704	294.254	5,56	7,32
Annar botnfiskur	11.543	15.367	85.157	140.665	7,38	9,15
Flatfiskur tils.	4.925	4.459	105.889	110.925	21,50	24,88
Onnur fiskasløg tils.	25.761	27.242	98.681	108.927	3,83	4,00
Veiðan tilsamans	111.444	105.987	771.853	903.349	6,93	8,52

Kelda: www.hagstova.fo

Flakavinnan

Samlað sæð hava seinastu nógvu árin verið avbjóðandi hjá føroysku flakavinnuni. Fallandi rávørunøgdir og óstøðuðu marknaðarviðurskiptini orsakað av figgjarkreppuni hava verið høvuðsatvoldin til stóru avbjóðingarnar.

Stóra hóttafallið innan flakavinnuna í 2010 var, tá Faroe Seafood endaði í fútarættinum. Hóast hetta hevur merkt flakavinnuna og samfelagið annars, eru partar av ognunum hjá felagnum keyptir av

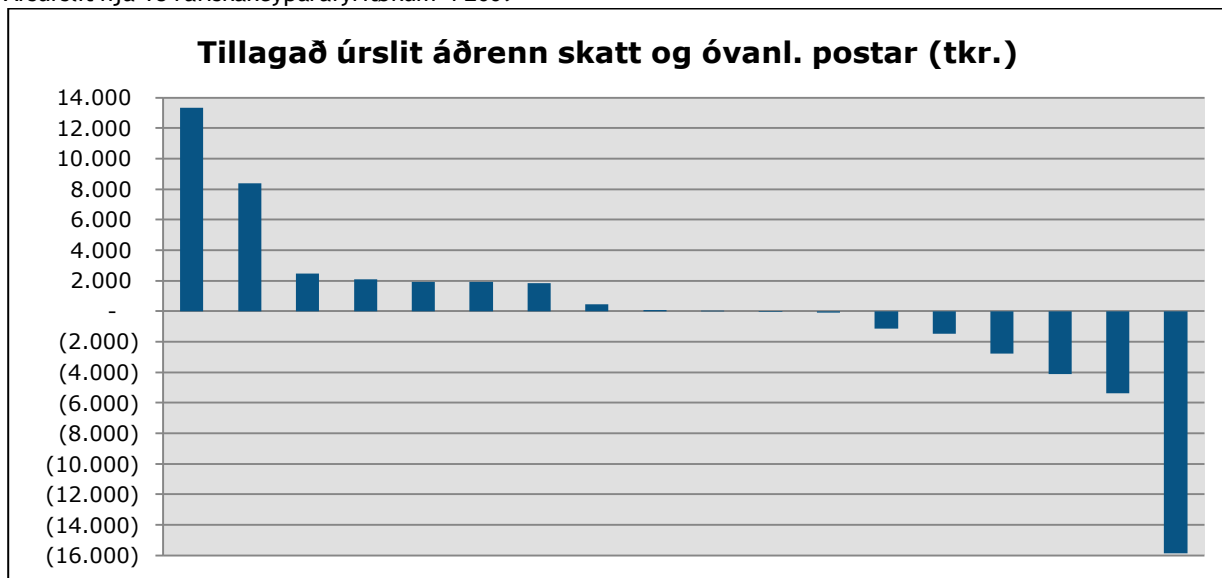
øðrum, og spakuliga er við at koma gongd á hetta virkseimið aftur.

Ikki allir roknskapir fyrir 2010 hjá ráfiska-keyparunum eru tøkir enn, og hugt er tí eftir tølunum fyrir 2009. Sum heild kann sigast, at úrslitini hjá feløgum eru nakað frægari í 2009 enn tey vóru í 2008. Um hugt verður eftir ársúrslitunum hjá fyrirkunum undir einum, áðrenn óvanligar postar og skatt, stóð á leið upp og niður.

Stór spjaðing er tó í úrslitunum hjá einstøku fyrirtøkunum. Miðalstóru virkini hava sum heild klárað seg hampuliga væl og einstøk virki sera væl. Eyðkennið við flestu av hesum virkjunum er sera lítil skuld og góð tillagingarevnir í mun til

viknandi rávørugrundarlagið. Á myndini niðanfyri sæst ársúrslitið áðrenn óvanligar postar og skatt hjá 18 fyrirtøkum í fiskaframleiðsluvinnuni. 10 fyrirtøkur hava avlop, meðan 8 hava hall.

Ársúrslit hjá 18 ráfiskakeyparafyrirtøkum í 2009

Kelda: www.vinnuvitan.biz

Útlitini fyri fiskiveiðu og framleiðslu

Fiskiskapurin

Í grundgevingunum fyri sínum tilmæli til fiskiskapin undir Føroyum í fiskiárinum 2010/2011 segði Havstovan um toskastovnin á landgrunninum, at eftir í fleiri ár á rað at hava havt vánaliga tilgongd, eru nú tveir árgangir á veg, og at stovnurin tiskil er í vøkstri. Mælt verður til, at hesir árgangir fáa frið at seta til, og at uppvakstrarøkini nær landi og aðrastaðni fáa frið í mest møguligan mun.

Toskurin á Føroyabanka er framvegis søguliga illa fyri, og Havstovan mælir til, at Føroyabanki verður friðaður fyri allari veiðu, og at hetta eisini fer at koma hýsustovninum til góðar.

Hýsustovnurin er eisini sera illa fyri og hevur framvegis alla vernd fyri neyðini. Mett varð, at tilgongdin í 2009 var heldur frægari enn undanfarin ár, men í 2010 varð staðfest, at so er ikki. Havstovan heldur, at rættast hevði verið at bannað allari beinleiðis veiðu eftir hýsu og at minka um hjáveiðu av hýsu í øðrum fiskiskapum.

Upsastovnurin verður mettur at vera hampuliga væl fyri og gýtingarstovnurin at vera hægri enn minstamarkið hjá ICES. Hinegin verður mettt, at veiðutrýstið eftir upsa er ov høgt.

Yvirskipað mælir Havstovan til, at fiskidagaskipanin verður stillað rætt við at minka líðandi um dagatalið, tí at hetta hevði havt gagnliga ávirkan á allar triggjar stovnarnar.

Samanumtikið mugu vit helst ásanna, at útlitini fyri fiskiskapinum eftir toski og hýsu ikki eru nakað serlig, og at tað er mangt, ið bendir á, at veiðunøgðin av toski og hýsu verður nakað tann sama í 2011 sum í 2010.

Marknaðurin

Gongdin seinastu árinu hevur verið, at tað er alsamt torførari at selja fiskavørur, um tað ikki kann skjalprógvast, at veiðan er burðardygg. Henda gongd gerst alsamt týðiligari, og tað er eingin ivi um, at hetta er ein stór avbjóðing fyri føroysku fiski- og flakavinnuna. Um alsamt fleiri av okkara kappingarneytum fáa góðkent veiðuna

sum burðardyggja, kann tað gerast ein spurningur um, at vit ikki bara at fáa ein lægri prís fyri vøruna, men at tað kann gerast trupult yvirhøvur at sleppa av við vøruna.

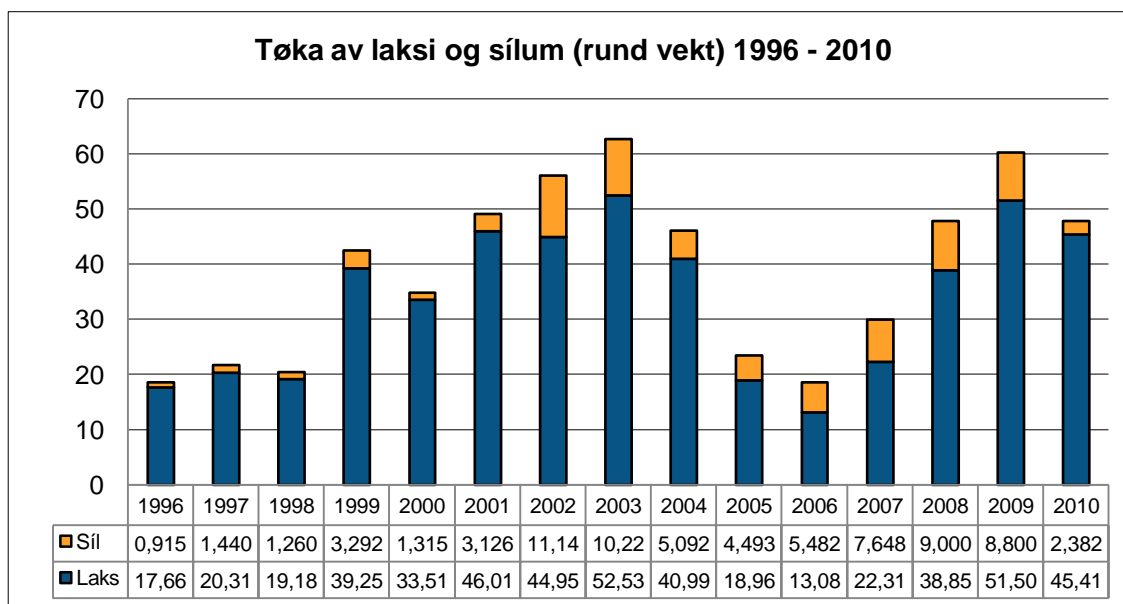
Tað er tí positivt, at stig eru tikin til at fáa góðkent eitt nú fiskiskapin í Barentshavinum og

upsaveiðuna sum burðardyggja. Tað er neyðugt, at umsitingin av fiskastovnunum verður lögð til rættis soleiðis, at hon ikki er ein forðing fyri, at veiðan kann verða góðkend sum burðardygg.

Alivinnan

Alivinnan er væl fyri, og úrslitini seinastu árin hava verið góð. Karmarnir um alivinnuna eru góðir, og hevur alivinnan ein skynsam rakstur við neyvri framleiðslustýring. Hetta sæst aftur í, at fiskurin veksur væl og hevur sera lágt fellid, samanborið við størstu kappingarneytarnar í Noregi og Kili. Framleiðslunøgðin í 2010 hevur tó verið eitt sindur lægri enn í 2009, men orsakað av høgum prísum varð útflutningsvirðið fyri 2010 kortini størri enn fyri 2009, ávikavist 1,48 mia. kr. og 1,38 mia. kr.

Føroyska framleiðslan av laks og sílum var í 2010 knappliga 48.000 tons í rundari vekt, harav góð 2.000 tons av sílum. Hetta eru áleið 12.000 tons færri enn seinasta ár. Metingin fyri 2011 er ein framleiðsla á støði við framleiðsluna í 2009, tvs. umleið 60.000 tons. Talan verður tó bert um framleiðslu av laks, ikki sílum.

Kelda: Avrik við Rúna Dam

Í 2010 vórðu áleið 14,5 mió. smolt sett út, og mett verður, at talan verður um somu nøgd í 2011. Alivinnan væntar ikki, at føroyska framleiðslan av alifiski kann vaksa munandi við verandi tøkni, men betri gagnnýtsla av verandi aliøkjum kann økja framleiðsluna nakað afturat komandi árin.

Marknaðurin

Marknaðarprísurin á alifiski er í lýtuni góður. Roknað verður við, at útboðið av laks í marknaðinum í Evropa og í heiminum sum heild, framhaldandi verður minni enn eftirspurningurin, orsaka av sjúkustøðuni í Kili. Men væntast kann,

at prísirnir fara at lækka, tá Kili kemur fyri seg aftur, í og við at útboðið økist. Søguliga so hava laksaprísirnir sveiggja sera nógv, og tað hava verið longri tíðarskeið, har ikki ber til at forvinna pening orsakað av, at marknaðarprísirnir hava verið langt undir framleiðsluprísinum.

Sostatt, við framleiðslu á støði við 2009 og høgum marknaðarprís, verður 2011 væntandi eitt gott ár fyri føroysku alivinnuna. Broytingar á marknaðarstøðuni eru tó væl hugsandi. Lági flutningsprísurin á flogfrakt yvir um Atlantshavið hevur verið ein viðvirkandi orsök til føroysku framgongdina á amerikanska marknaðinum.

Hvussu leingi lágu flutningsprísirnir standa við, er tó óvist, og ein hækking í flutningsprísunum kann verða við til, at hetta mynstrið broytist aftur. Marknaðirnir í Asiu eru so at siga ótroyttir móguleikar, og russiski marknaðurin fyri feskan fisk verður væntandi aftur ein móguleiki seinni í ár.

Alisøgan sigur okkum, at prísurin kann sveiggja sera nógv, men roknað verður við, at um alarar hava ein burðardyggan rakstur og fyribygja sjúku, skuldi alivinnan megna at liva við teimum prísveiggjum, sum fara at koma.

Handverksvinnan

Gongdin í handverksvinnuni

Seinastu tvey árin eru løngjaldingarnar í byggivinnuni lækkaðar við meira enn einum fimtingi.

Talvan niðanfyri vísir gongdina í lønargjaldingum innan byggivinnuna frá 2005 til 2010. Myndin vísir, at útgoldnu lønirnar eru lækkaðar úr 818 mió.kr. í 2009 til 761 mió. kr. í 2010.

Alivinnan fór í 2010 undir eitt felags marknaðarføringsátak kallað Salmon from the Faroes.

Átakið fevnir um ger av ymiskum marknaðarføringstílfari, sum lýsir føroysku alivinnuna, skipaða luttøku á altjóða fiskavørurumessum og onnur tiltøk, sum kunnu seta føroysku alivinnuna á heimskortið.

Úrslitið av hesum er, at handverksparturin av samlaðu lønargjaldingunum í samfelagnum er minkaður nakað og svaraði í 2010 til 11,2% í mun til 12,2% í 2009.

Lønargjaldingar í byggivinnuni 2005-2010

Vinnugrein	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Skipasmiðjur, smiðjur	124,9	139,2	161,4	162,0	131,8	127,9
Ídnaður annars	223,8	234,1	249,0	252,3	236,6	218,3
Bygging	392,6	455,3	511,4	542,0	449,3	414,5
<i>Tilsamans</i>	741,3	828,7	921,8	956,3	817,7	760,7
% av samlaðum lønargjaldingum	12,4%	12,9%	13,3%	13,6%	12,2%	11,2%
% vøkstur í lønargj, handverksvinnan	0,5%	11,8%	11,2%	3,7%	-14,5%	-7,0%

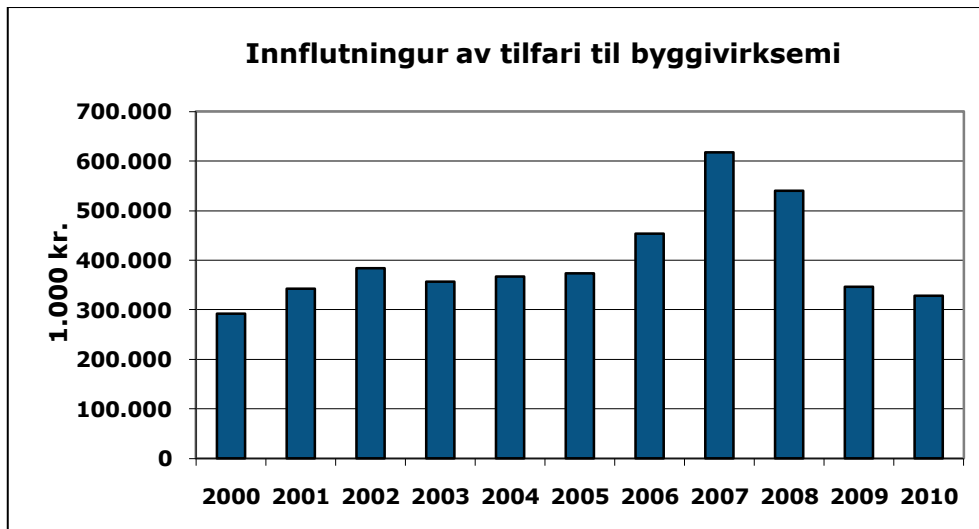
Kelda: www.hagstova.fo

Um hugt verður eftir talinum av løntakarum heldur enn lønargjaldingum, er byggivinnan sambært upplýsingum frá Hagstovuni minkað við næstan einum fjórðingi seinastu trý árin.

Bæði samlaðu lønútgjaldingarnar og talið av løntakarum vísir sostatt, at byggivinnan hevur verið fyrri ógvusligum bakkasti síðan 2008, tá virksemað var av tí mesta.

Um hugt verður eftir innflutninginum av tilfari til byggivinnuna sæst sama gongd.

Á myndini niðanfyri sæst, at virðið á innflutninginum lækkaði við heili 36% og í 2010 við 5%, soleiðis at innflutningurin kom niður á góðar 300 mió.kr. Í áljóðandi virði svarar hetta á leið til støðið í 2001, men um vit taka hædd fyri prís-gongdini, so er støðið í 2010 tó væl niðanfyri tað í 2001 og 2000.

Kelda: www.hagstova.fo

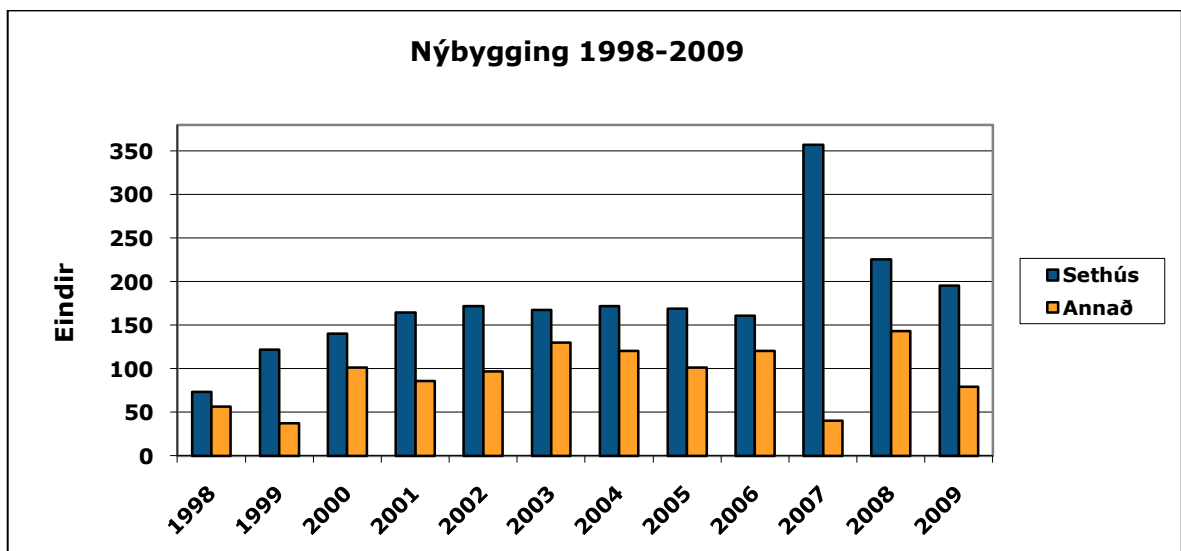
Tað finst eingin fullfíggjað sethúsa- ella bygningsskráseting, og besta ábendingin um, hvussu nógv sethús eru bygd í einum ávisum ári, fæst tí við at hyggja eftir skrásetingum hjá SEV, viðvíkjandi gjøldum fyri (ný)íbindingar í elkervið. Henda skráseting er bólkað í sethús og “annað”, sum fevnir um vinnu- og almennar bygningar, íbúðir, neyst, úthús o.a., umframt viðkanir viðvíkjandi verandi innleggingum.

Myndin niðanfyri vísir, at frá 2001 til 2006 lá talið av nýbygðum sethúsum rættuliga støðugt á 160-170 eindum. 2007 sær tó út til at hava verið eitt heilt serligt ár, hvat nýbygðum sethúsum viðvíkur, tí talið hetta árið er meir enn tvífalt so stórt sum árin frammanundan. Hetta árið vórðu fleiri sethús bygd kring alt landið, men stóri munurin

sást serliga aftur í Streymoynni, og man stóra útstykkingin í Hoyvíkshaganum helst vera frágreiðing til stóran part av hesari øking.

Í 2009 kom talið av nýbygðum sethúsum niður aftur á 195, sum er ein munandi afturgongd í mun til tey 357 húsini, ið vórðu bygd í 2007. Hetta eru tó framvegis nakað meira enn tey gott háltannaðhundrað sethúsini, ið vórðu bygd árliga í tíðarskeiðnum 2001 til 2006. Í so máta var støðið í 2009 tí framvegis høgt.

Roknast kann við at bygdu eindirnar hava verið færri í 2010, men tíverri eru ongar upplýsingar tøkar um hetta enn.

Kelda: www.hagstova.fo

Útlit fyri handverksvinnuna

Fíggar- og búskaparkreppan seinastu árin hava haft við sær, at virkseimi í samfelagnum sum heild er minkað, og hetta hevur eisini rakt handverksvinnuna. Tað hevur í slíkum tíðum stóran týðning, at bygging og viðlíkahaldsarbeiði hjá tí almenna verður raðfest ovarlaga, so nakað av virkseimi framhaldandi er í byggivinnuni.

Aðrastaðni sæst, at stjórnirnar seta í verk skipanir við skattafrádrátti, um privatfólk gera avtalur við handverksfyrirtekur um at gera umbyggingar, viðlíkahaldsarbeiði v.m.

Vónandi fer tað almenna í staðin at økja um eftirspurningin hjá tí almenna eftir teimum

Shippingvinnan

Føroyska Altjóða Skipaskrásetingin hevur nú virkað eini tvey ár eftir nýggja leistinum. Skipanin hevur higartil fingið góða undirtøku frá útlenskum reiðaríum, sum hava valt at flagga skip inn í FAS. Hetta sæst einamest við, at tað um hesa tíðina í 2009 vóru 33 skip skrásett, í 2010 vóru 46 skip skrásett og nú í 2011 eru 60 skip skrásett. Fleiri skip eru á veg at verða skrásett í FAS.

Eisini byrjar avleidda virkseimi av FAS at gera meira týðiligt, og hetta er at fegnast um.

Sum nevnt í ársfrágreiðingini fyri 2009, hevur Reiðarafelagið fyri Farmaskip merkt økta virkseimi av fleiri skipum undir føroyskum flaggi, við at hetta gevur størri og øðrvísi avbjóðingar í sambandi við m.a. sáttmálaviðurskipti.

Tað eru tó framvegis smávegis ítøkiligir trupulleikar, sum mugu fáast uppá pláss. Eisini er sera týðningarmikið, at bæði landsstýri og løgting í allari lóggávu taka hædd fyri FAS, soleiðis at ótilvitaðir síðuvirkningar av lóggávu ikki raka antin reiðariir ella manning. Eitt dømi er t.d. ætlaða eftirlønarnýskipanin, har tað er neyðugt at gera serligar ásetingar fyri manning við skipum, sum eru skrásett í FAS.

Annað dømi eru manglandi dupltskattaavtalur Føroya við onnur lond. Hetta er ein stórir trupulleiki fyri føroysku offshore-vinnuna, sum arbeiðir um allan heim við fleiri tjóðskapum umborð. Tað er tí alneyðugt at fáa

neyðugu viðlíkahaldsarbeiðum á almennum bygningum v.m., sum tørvur er á at gera, heldur enn at biða til privati eftirspurningurin aftur er vaksandi.

Sum heild eru útlitini hjá byggivinnuni fyri 2011 ikki tey bjartastu, og hjá nógvum fyrirkum snýr tað seg mest um at yvirliva, til tíðirnar verða betri. Ein glotti er byggingin av nýggja skúladeplinum í Marknagili, sum verður bjóðað út á sumri 2011. Um útbjóðingin verður framd á ein hátt, sum gevur føroyskum fyrirkum ein veruligan móguleika at bjóða seg fram, kann tað vera viðvirkandi til at venda gongdini í vinnuni og skapa positivar ringvirkningar í samfelagnum.

dupltskattaavtalur við so nógv lond, sum yvirhøvur gjørligt, fyri at geva vinnuni fleiri og betri altjóða menningarmóguleikar.

Í juli 2010 kom arbeiðsbólkur, sum var settur av landsstýrismanninum í vinnumálum við sínum tilmæli til sjóvinnupolitik. Reiðarafelagið fyri Farmaskip hevði umboð í arbeiðsbólkinum.

Vónin var, at hetta fór at tryggja langsiktaðar karmar fyri hesi vinnugrein, men arbeiði síðan hevur ikki júst víst, at teir partar, sum vóru við í arbeiðinum verða tiknir við uppá ráð, tá framtíðar lógir skulu gerast á økinum. Eitt mál, sum hevur verið viðgjørt fyri kortum, var málið um at seta aldursmark fyri, hvørji skip kunnu upptakast í FAS. Hetta mál varð viðgjørt í arbeiðsbólkinum, sum orðaði tilmæli til sjóvinnupolitik. Har vóru partar av vinnuni fyri og aðrir partar av vinnuni ímóti. Hetta varð ikki tikið í álvara og viðgjørt við partarnar, áðrenn málið varð lagt fyri Løgtingið. Málið endaði við, at veruliga viðgerðin og toganin í málinum endaði í Vinnunevnd Løgtingsins, og tað metir Reiðarafelagið fyri Farmaskip vera sera óheppið.

At tær treytir, vinnan arbeiðir undir, eru greiðar og gjøgnumskygdar er avgerandi fyri, at føroysk shippingvinna mennir seg, og soleiðis kann gerast tann hornasteinur í føroyska búskapinum, sum tilætlað varð.

KT-vinnan

Enn er vøkstur ikki komin í KT vinnuna. 2009 var eitt strævið ár hjá KT-vinnuni eins og øðrum tænastrævum við einum falli í umsetningi á umleið 20%. Í 2010 hevur virkseimi í KT-vinnuni verið á leið tann sama sum í 2009. Konsolidering hevur verið í KT-vinnuni tey seinnu árin, men hóast tað, síggjast spretta fram nýggj minni virki.

KT-vinnan hevur í fleiri ár strongt á, at KT-útbúgvingar kunnu takast í Føroyum. Hetta hevur

eydnast, og gleðiligt er at útbúgvingin innan KT á Fróðskaparsetrinum samsvarar við tey tilmæli, sum KT-vinnan er komin við.

Annað mál av stórum týðningi er, at Føroyar fáa ein digitalan signatur. Ein slíkur signaturur kann vera við til at skapa vøkstur og rationaliseringar í samfelagnum. Tó hevur tað víst seg at ganga óvuliga trekt at fáa fíggjarligt grundarlag til vega fyri at koma á mál við hesum.

Samskiftisvinnan

Fíggjarkreppan og seinni búskaparkreppan sum hevur leikað seinastu árin hevur eisini merkt samskiftis- og lýsingarvinnuna. Í stuttum kann sigast, at tað eru tveir stórir veitarar á marknaðinum saman við einum støðugum tali av minni veitarum - í fleiri førum einstaklingavirki.

Vegna væntandi hagtalsgrundarlag er torført at vísa á ein ítøkilig vøkstur ella fall í vinnugreinini, men afturmeldingarnar frá vinnuni eru, at virkseimi í 2010 liggur áleið á sama støði sum í 2009. 2009 var eitt vánaligt ár við einum falli í mun til 2008 á umleið 20%.

Eftirspurningurin eftir tænastrævum frá hesi vinnugrein hevur broytt seg nakað seinastu árin og er flutt frá vanligari lýsingaframløslu til meira ráðgeving. Somuleiðis verður meira fokuserað á online marknaðarføring.

Útlitini verða mett at verða hampulig, og væntað verður, at í 2011 verður vøkstur í marknaðinum.

Handilsvinnan

Innflutningurin

Sum tað framgongur av talvuni niðanfyrir, er innflutningurin vaksin við 3,9 prosentum, svarandi til 162 mió. kr. frá 2009 til 2010. Tó so -

innflutningurin hevur ikki tikið seg upp aftur í mun til innflutningin í 2008.

Innflutningur (1.000 kr.)	2008	2009	2010	Munur	%
Allur innflutningur	5.020.919	4.198.804	4.360.916	162.112	3,9%

Kelda: www.hagstova.fo

Sølan av bilum plagar at vera ein ábending um, hvussu búskapurin hevur tað, og um vanligi brúkarin hevur álit á framtíðina.

beinleiðis avleiðing av fíggjarkreppuni. Tað sær tó út til at støðan hevur javnað seg í 2010. Sølan av nýggjum bilum í 2010 er vaksin nakað í mun til 2009.

Nýggj akfør seld	2008	2009	2010
Stk.	1.948	1.053	1.135

Kelda: Akstovan

Seinnu árin hava bilasølnar merkt, at eftirspurningurin er fallin munandi sum ein

Drúgvur og hálvdrúgvur vørur

Tá tað kemur til drúgvur og hálvdrúgvur nýtisløvur fall innflutningurin frá 2008 til 2009 munandi, og tað kann staðfestast, at hendan

gongdin heldur fram frá 2009 til 2010, tó so at

fallið ikki er so stórt.

Innflutningur (1.000 kr.)	2008	2009	2010	Munur	%
Hálvdrúgvar nýtsluvørur	200.243	167.590	166.308	-1.282	0,8%
Drúgvar nýtsluvørur	207.646	159.260	150.727	-8.533	5,4%

Kelda: www.hagstova.fo

Sambært greiningum, sum Vinnuhúsið hevur gjørt við at seta seg í samband við fyrítøkurnar í vinnugreinini, sæst, at flestu fyrítøkurnar hava havt ein stóðugan umsetning frá 2009 til 2010, hóast innflutningurin er minkaður. Orsøkin til hetta er helst, at tað eru fyrítøkur, sum hava latið aftur í tíðarskeiðnum, og at tær fyrítøkur, sum eru eftir, fáa økta sølu.

At kalla allar fyrítøkur í vinnugreinini hava tálmað rakstrarútreiðslurnar á øllum økjum. Serliga marknaðarføringsútreiðslurnar eru skornar nógv, eins og lønarútreiðslurnar eisini eru minkaðar. Higartil í 2011 hevur gingið hampuligt. Sølan í januar, februar og mars hevur ligið millum indeks

100-113. Tá indeksið er á 100 merkir tað at sølan er tann saman sum undanfarna ár. Sambært fyrítøkunum er marknaðurin ikki so óstøðugur, sum hann var í tíðarskeiðinum 2008 - 2010. Av tí at so lítið er fráliðið av árinum, er tó torført at meta um, hvørt niðurgongdin er steðgað, og tað er byrjað at ganga rættan veg.

Matvørur

Sum tað sæst á talvuni niðanfyri, er innflutningurin av matvørum øktur við 1,6 prosentum, svarandi til 8 mió. kr. frá 2009 til 2010.

Matvøruvinna - detail	2008	2009	2010	Munur	%
Matur, drykkjuvørur og tubbak	511.347	503.192	511.278	8.086	1,6%
Aðrar ódrúgvar nýtsluvørur	261.122	242.519	240.949	-1.570	-0,6%

Kelda: www.hagstova.fo

Flestu fyrítøkurnar hava merkt ein javnan umsetning frá 2009 til 2010. Yvirhøvur er talan um eitt søluindeks millum 97-110 í 2010. Tað merkir at fyri summar fyrítøkur hevur 2010 boðað frá lítlari afturgong, meðan tað eisini eru fyrítøkur sum hava havt ein vøkstur á 10% í mun til 2009,

Á sölusíðuni eru nógv tilboð, og keypa fólk meiri av hesum vørum í hesum tíðum. Brúkarin hevur

eisini flutt seg frá at keypa i teimum dýraru handlunum til at keypa meira frá teimum handlum, sum eru kendir fyri at hava lægri prísir.

At kalla øll virkir hava tálmað um rakstrarútreiðslurnar á øllum økjum eins og tey undanfarnu trý árinum. Marknaðarføringsútreiðslurnar eru skornar nógv, eins og lønarútreiðslurnar eru minkaðar orsakað av, at fleiri ársverk eru spard burtur.

Ferðavinnan

Fyri fyrstu ferð síðani 2003 eru hagtøl fyri ferðavinnuna tøk. Vinnugreinafelagið fyri ferðavinnuna hevur tikið stig til at fáa útvega hagtøl um føroyska ferðavinnu, fyri at betra um avgerðargrundarlagið undir stóðutakanum um ferðavinnuna framyvir. Somuleiðis er ein meting gjørd av umsetninginum í ferðavinnuni. Metingin vísir at íkasti hjá ferðavinnuni er knappar 800 mió. kr. í 2010.

Samanbering við 2010 vísir ein munandi vøkstur bæði í gistingum og í sjóvegis og loftvegis flutningi av ferðafólki. Talið av fráferðum um

flogvøllin er økt, eins og kapasiteturin á sjóvegis sambandinum við útheimin er munandi hækkað hesa tíðina. Hetta hevur verið gongdin í einum tíðarskeiði, har vit bæði hava sæð búskaparvøkstur, sum toppaði í 2007 og 2008, afturgongd í 2009 og so aftur ein vøkstur í 2010. Gongdin sæst aftur í avleiddum vinnum so sum matstovum, innlendis flutningi, upplivingum o.l., men hevur eisini verið við til at skapt grundarlag fyri nýggjum átøkum serliga í matstovu- og upplivingarvinnuni. Afturgongdin í 2009 saman við størri útboði av veitarum hevur skapt harðari

kapping millum veitarar, og sum fylgja av hesum bæði fjølbroyttari og fleiri tænaútbøð.

Ferðavinnan er í stóran mun ein útflutningsvinna. Týðandi fremmand gjaldoyru ella pengar vunnir í øðrum londum, verða brúktir uppá tænaúteitingar í Føroyum og at koma til og úr landinum. Týðningurin fyri føroyska búskapin er tí ikki til at koma uttanum bæði í beinleiðis og avleiddum virkseimi.

Sum eitt vísalat fyri vøksturin í ferðavinnuni frá 2003 til 2010 er talið á gistingum á føroyskum hotellum og gistingarhúsum. Í mun til 2003 kann ein vøxtur í gistingum uppá meira enn 40.000 gistingar staðfestast. Hetta er hugaligt fyri vinnugreinina.

	2003	2009	2010
Gistingar	89.969	112.701	132.536
Index	100	125,2	147,3

Kelda: Frágreiðing frá Ferðavinnufelagnum

Fígjarvinnan

Peningastovnararnir hava tey seinastu árin verið varnari við at veita fígging enn áðrenn fíggingarkreppuna. Tann fíggingarlaga gongdin tey seinastu trý hefur verið vánalig, og er tað m.a. orsøkin til at peningastovnararnir ikki hava økt um teirra útlán. Harafturat er umlegging frá bankalánnum til realkredittlán til bústaðarfígging

Serligt við ferðavinnuni er, at hon hefur tørv á at kalla øllum tænaúteitingum, neyðugar í einum nútímans samfelagi, og er í fleiri førdum ein fortreyt fyri at tænaúteitingar eru lønandi. Vinnan er soleiðis grundarlagi undir okkara millumlanda samferðslu, gistingarhúsum, matstovuvinnuni og upplivingarvinnuni, og er við til at lyfta tænaúteitingar øllum føroyingum at gagni. Harafturat leggja ferðafólk týðandi upphæddir í innanoyggja samferðslu, samskipti og í aðrar tænaúteitingar, sum ikki beinleiðis eru rættaðar at ferðavinnuni. Hesar veitingar eru undirstøðukervi í einum framkomnum ferðamáli og ein fortreyt fyri, at Føroyar kann bjóða seg fram sum eitt skipað ferðamál. Nógvir partar við sera ymiskum fortreytum, og ikki altíð við samfallandi áhugamálum, eru bundnir at tænaúteitingum hvør frá øðrum, bæði í privata og almenna geiranum, og hetta kann verða ein avbjóðing í sjálvum sær.

ein partur av frágreiðingini uppá, hví útlánini hjá peningastovnunum eru minkaði í 2010.

Sum tað framgongur av talvuni niðanfyri, at innlánini eru økt við 1,2 mia. kr., meðan útlánini eru minkað við 0,3 mia. kr. frá 2009 til 2010.

Inn - og útlán (mia. kr)	des. 08	des. 09	des. 10	Munur	%
Innlán	14,4	14,3	15,5	1,2	8,4%
Útlán	20,5	20,6	20,3	-0,3	-1,5%

Kelda: www.landsbankin.fo

Peningastovnararnir meta, at tað tjóðbúskaparlaga fallið, ið vit hava sæð tey seinastu árin, fer at venda til ein positivan vøxtur í ár. Landsbanki Føroya metur ein nominellal BTÚ vøxtur á 5% fyri 2011 og 2012.

Útlitini eru, at stutta rentan í Danmark fer at hækka tvær ferðir í ár. Mett verður, at útlánsrentan hjá danska tjóðbankanum, tá árið er liðugt, fer at liggja á 1,8%. Roknað verður við, at rentan hækkar 0,25 % í juni og 0,25% í oktober í ár.

Útlánsvirkseimi hjá peningastovnunum

Mett verður ikki, at talan verður um nakran útlánsvøxtur í 2011. Allarhelst verður talan um eitt fall. Hetta er sjálvsagt nógv tengt at teimum niðurskrivingum/tapum á lánnum, sum eru og

møguliga verða framdar í gamla Eik Banka. Eftirstøðan hjá peningastovnunum hjá vinnuni og húsarhaldunum er ikki vaksin munandi, og er tað eitt tekin um, at tað ikki stendur so illa til.

Bankapakkarnir hava betrað um gjaldførið, men er peningurin kostnaðarmikil, og hefur onkur peningastovnur valt at afturrinda lán áðrenn tíð. Peningastovnararnir hava ikki trupuleikar við at fáa fígging fram til desember 2013, orsakað av statstrygdini fyri lánsbrævaútgávur, sum varð givin fyrra árið.

Fíggingarvinnan hefur víst á, at orsakað av vánaligum lønsemi og ótyggum kørmum fyri fiskivinnuna, er áhugin at fígga virkseimi í fiskivinnuni lítill.

Rentabiliteturin er ikki nøktandi fyri stóran part av fiskivinnuni, og til tess at bøta um hettar krevst ein tillaging av fiskivinnuskipanini. Hetta

hevði børt um fíggjarmøguleikarnar hjá fiskivinnuni.

Um Føroya Arbeiðsgevarafelag, Vinnuhúsið og feløgini annars

Føroya Arbeiðsgevarafelag er meginfelag fyri føroyskar arbeiðsgevarar. Felagið arbeiðir fyri, at føroykst vinnulív hevur teir bestu møguleikarnar fyri at kappast, mennast og virka. Við samráðingum og sáttmálum tryggjar Arbeiðsgevarafelagið samstundis góðar og støðugar arbeiðsmarknaðarkarmar fyri vinnuna.

Í Føroya Arbeiðsgevarafelag eru føroyskar fyrirkomandi umframt arbeiðsgevarasamskipanir limir. Arbeiðsgevarasamskipanirnar eru Føroya Handverksmeistarafelag, Føroya Prentsmiðjufelag, Arbeiðsgevarafelagið hjá Fíggjarstovnum í Føroyum og Reiðarafelagið fyri Farmaskip.

Endamálið hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag er at arbeiða fyri:

- **Felags sáttmálum fyri vinnuna:** Vegna vinnuna ger Arbeiðsgevarafelagið sáttmálar við løntakarafeløgini, ið tryggja støðug viðurskifti á arbeiðsmarknaðinum og tálma lønarvøkstur í mestan mun.
- **Vinnupolitiskum kørnum:** Vegna vinnuna verður arbeitt við, at ávirka allar lógir, kunngerðir og ásetingar annars, sum landsstýri, løgting, umsiting, stovnar og kommunur seta í verk, soleiðis at hesar tæna og ikki darva vinnuni. Vinnufeløgini eru m.a. umboðaði í nógvum ymiskum nevndum, ið seta karmar fyri føroyska samfelagið og framtíð okkara.

- **Kunning:** Arbeiðsgevarafelagið veitir kunning um privatu vinnuna, vinnulig viðurskifti og tann týðning, vinnan hevur fyri samfelagið, bæði beinleiðis og gjøgnum føroyskar miðlar.
- **Ráðgeving og tænasta:** Felagið veitir limum sínum ráðgeving og tæna á ymiskum økjum: starvsfólka viðurskifti og leiðsla, sáttmálar, lógir og reglugerðir á vinnuøkinum v.m. Eisini virkar umsitingin í Vinnuhúsinum sum sambindingarlið við vinnu í øðrum londum.
- **Fundir og orðaskifti fyri leiðslurnar innan vinnuna:** Felagið hevur áttikið sær leiklutin at vera miðdepil fyri vinnuligum og vinnupolitiskum orðaskifti. Skipað verður fyri ymiskum tiltøkum, har bond verða knýtt millum leiðarar í privatu vinnuni - eisini tá húsið er karmur um vitjanir uttanefir.

Lógir og virðisgrundarlagið hjá felagnum eru lýst á heimasíðuni hjá Vinnuhúsinum, www.industry.fo.

Føroya Arbeiðsgevarafelag eigur Vinnuhúsið saman við Havnar Handverksmeistarafelag. Føroya Arbeiðsgevarafelag stendur fyri rakstrinum av Vinnuhúsinum. Vinnuhúsið er felags marknaðarføringsheitið á virkseminum hjá arbeiðsgevarafeløgnum og vinnugreinafeløgnum, sum húsast saman í Vinnuhúsinum.

Hvør húsast í Vinnuhúsinum?

Í dag eru 16 feløg undir sama taki í Vinnuhúsinum. Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur ta hugsan, at tað hevur týðning at savna føroyska

vinnu undir einum taki. Hetta fyri at vinnan skal fáa størri styrkið.

Arbeiðsgevarafeløgini eru:

Arbeiðsgevarafeløg	Ábyrgd
Føroya Arbeiðsgevarafelag	Marita Rasmussen
Føroya Handverksmeistarafelag (íroknað Havnar Handverksmeistarafelag)	Niels Winther
Arbeiðsgevarafelagið hjá Fíggjarstovnum í Føroyum	Esther Dahl
Føroya Prentsmiðjufelag	Esther Dahl
Reiðarafelagið fyri Farmaskip	Esther Dahl

Høvuðsuppgávan hjá arbeiðsgevarafeløgnum er at føra sáttmálasamráðingar við fakfeløgini vegna limirnar og at ráðgeva limunum í sáttmálaspurningum.

Harafturat arbeiða arbeiðsgevarafeløgini eisini við arbeiðsmarknaðarmálum og yvirskipaðum vinnukørmum.

Vinnugreinafeløgini eru:

Vinnugreinafeløg	Ábyrgd
Havbúnaðarafelagið	Hallbera West
Føroya Ráfiskakeyparafelag	Niels Winther
Føroya Keypmannafelag	Mikkjal Joensen
KT-felagið	Gordon Rajani
Oljuvinnufelagið	Esther Dahl
Samskifti	Gordon Rajani
Ráðgevarafelagið	Marita Rasmussen
Ferðavinnufelagið	Marita Rasmussen
Felagið Peningastovnar	Gordon Rajani
Oljutingið	Mikkjal Joensen

Vinnugreinafeløgini fáast við spurningar, ið eru viðkomandi fyri teirra vinnugrein.

Vinnugreinafeløgini arbeiða sjálvstøðugt við sínum málum.

Størri mál, sum viðkoma fleiri vinnugreinum ella allari vinnuni, verða samskipaði av umsitingini í Vinnuhúsinum og Føroya Arbeiðsgevarafelag. Vinnugreinafeløgini hava ikki ábyrgd av sáttmálasamráðingum.

Nevndin í Føroya Arbeiðsgevarafelag

Nevndin í Føroya Arbeiðsgevarafelag setur karmarnar fyri arbeiðinum í Vinnuhúsinum.

Í nevndini sita:

Jóhan Páll Joensen,
formaður

Jóhan Páll Joensen er stjóri í útflutningsfyrítøkuni Maru Seafood. Jóhan Páll Joensen hevur sitið í nevndini í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 1997 og sum formaður felagsins síðan 2004.

Bergur Poulsen,
næstformaður

Bergur Poulsen er stjóri á fiskamjøl- og fóðurfyrítøkuni Havsbrún í Fuglafirði. Harafturat er Bergur nevndarformaður og -limur í fleiri fyrítøkum í føroyskum vinnulívi. Bergur hevur sitið í nevndini í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 1993.

Kristoffur Laksá,
nevndarlimur

Kristoffur Laksá er saman við øðrum eigari í prentsmiðjuni Estra í Gøtu. Kristoffur er, umframt at hava samráðingarleiðsluna í samband við sáttmálasamráðingarnar hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag, eisini næstformaður í Føroya Prentsmiðjufelag. Harumframt er Kristoffur eisini nevndarlimur í fleiri føroyskum fyrítøkum. Kristoffur Laksá hevur sitið í nevndini í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 1993.

Magni Arge,
nevndarlimur

Magni Arge er stjóri í flogfelagnum Atlantic Airways. Magni er eisini nevndarformaður í Oljuvinnufelagnum umframt nevndarformaður og -limur í fleiri fyrítøkum innan føroysku ferðavinnuna. Magni hevur sitið sum nevndarlimur í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 1998.

Jón Danielsen,
nevndarlimur

Jón Danielsen er stjóri og íverksetari av byggifyrítøkuni Articon. Jón er nevndarlimur í Føroya Handverksmeistarafelag umframt nevndarlimur í øðrum føroyskum fyrítøkum. Jón Danielsen hevur sitið í nevndini í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 2004.

Meinhard Jacobsen,
nevndarlimur

Meinhard Jacobsen er saman við øðrum eigari í fyrítøkuni Faroe Seafood. Harafturat er Meinhard nevndarlimur í fleiri øðrum føroyskum fyrítøkum. Meinhard hevur sitið í nevndini í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 2007.

Jóhanna á Bergi,
nevndarlimur

Jóhanna á Bergi er stjóri á flutningsfyrítøkuni Faroe Ship. Harumframt er Jóhanna nevndarlimur í fleiri føroyskum fyrítøkum. Jóhanna hevur sitið í nevndini í Føroya Arbeiðsgevarafelag síðan 2008.